

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu

Vliv cizinců na rozvoj českých hráčů v Kooperativa NBL

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce

Mgr. William Morea Crossan Ph.D.

Vypracoval:

Tomáš Kleinhampl

Prohlašuji, že jsem závěrečnou (bakalářskou) práci zpracoval/a samostatně a že jsem uvedl/a všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne

Podpis

Evidenční list:

Souhlasím se zapůjčením své bakalářské práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto bakalářskou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta/katedra:

Datum:

Podpis:

Poděkování:

Rád bych poděkoval panu Mgr. Williamu Morea Crossanovi Ph.D. za jeho neustálou ochotu a rady, díky nimž jsem mohl realizovat tuto práci. Největší poděkování mu patří za zprostředkování kontaktů do čtyř týmů Kooperativa NBL na jejichž základě jsem mohl prozkoumat prostředí české nejvyšší basketbalové soutěže.

Abstrakt:

Tato práce se zabývá tím, jak domácí basketbalisté Kooperativa NBL vnímání své zahraniční spoluhráče a protihráče a zda jejich prezenci hodnotí pozitivně nebo negativně

Teoretická část se zabývá problematikou neustále prohlubující se globalizace a s ní spojenou migrací zejména sportovců ze své mateřské země do zahraničí, dále nastiňuje prostředí českého basketbalu a jeho přestupního řádu.

Praktická část je tvořena polostrukturovanými rozhovory s vybranými českými hráči Kooperativa NBL na jejichž základě bylo vyhodnoceno, zda vnímají zahraniční hráče více pozitivně nebo negativně.

Název práce: Vliv cizinců na rozvoj českých hráčů v Kooperativa NBL

Cíl práce: Hlavním cíle této bakalářské práce je průzkum českého basketbalového prostředí a to, jak domácí basketbalisté vnímají prezenci zahraničních basketbalistů v Kooperativa NBL.

Metody: Analýza sekundárních dat odborné literatury a elektronických článků s cílem porozumění problematice globalizace a migrace sportovců ze svých mateřských zemí do zahraničí. Následně nastínění situace v turecké lize před a po uvolněním kvót upřesňující maximální počet zahraničních hráčů na soupisce jednoho týmu. V neposlední řadě analýza českého basketbalového prostředí. K výzkumu je doplněna následná tvorba primárních dat za pomoci polostrukturovaných rozhovorů s vybranými hráči Kooperativa NBL s cílem zjistit jejich vlastní názor za prezenci zahraničních hráčů.

Výsledky: Autor práce na základě odpovědí, které byli získány od oslovených respondentů konstatuje, že čeští basketbalisté vnímají zahraniční hráče všeobecně pozitivně a jejich prezence je motivuje k vlastnímu zlepšení. Domácí basketbalisté jsou si vědomi i negativních aspektů, jenž zahraniční hráči přinášejí, jako například menší počet herních minut, ale zprvu na ně vůbec nekladli důraz a když se na ně autor práce doptal, čeští hráči danou tematiku otočili v pozitivní motivaci a snahu se zahraničním hráčům vyrovnat a vzít si své minuty zpět.

Klíčová slova: basketbal, sportovní migrace, motivace

Abstract:

This study is about how domestic basketball players in Kooperativa NBL viewing their international teammates and opponents and if their presence have more positive or negative aspects.

Theoretical part following deepening issue of globalization and its connection to sport migration mainly for sportsmans who are are leaving their home countries. Next it is outlining the reality of czech basketball and its tranfer rules.

Practical part is focusing on half-structured interviews with chosen czech players from Kooperativa NBL with the goal of finding out their opinion about international players in czech basketball league.

Title: The impact of foreigners on the development of Czech players in the Kooperativa NBL

Objectives: Main goal of this study is research of czech basketball environment and how domestic players viewing the presence of international players in Kooperativa NBL.

Methods: Analysis of secondary data of professional literature and electronic articles with the aim of understanding the issue of globalization and the migration of athletes from their mother countries abroad. Subsequently, an outline of the situation in the Turkish league before and after the release of quotas specifying the maximum number of foreign players on the roster of one team. Finally, an analysis of the Czech basketball environment. The research is complemented by the subsequent creation of primary data with the help of semi-structured interviews with selected Kooperativa NBL players in order to find out their own opinion about the presence of foreign players.

Results: Based on the answers obtained from the interviewed respondents, the author of the thesis states that Czech basketball players perceive foreign players in a generally positive way and their presence motivates them to improve themselves. Domestic basketball players are also aware of the negative aspects that foreign players bring, such as a smaller number of playing minutes, but at first, they did not emphasize them at all, and when the author of the thesis asked about them, the Czech players turned the topic into positive motivation and an effort to get their minutes back.

Key words: basketball, sport migration, motivation

OBSAH

1	Úvod	9
2	Historie českého sportu	11
3	Globalizace	14
3.1	Globalizace ve sportu.....	15
4	Migrace.....	17
4.1	Pohnutky k migraci	17
4.2	Migrace ve sportu	18
4.2.1	Situace v turecké lize	20
4.2.2	Porovnání herního času tureckých a zahraničních hráčů.....	22
4.2.3	Dopad uvolnění kvót maximálního počtu zahraničních hráčů na Tureckou TBSL	24
4.3	Český basketbal	26
5	přestupní řád České basketbalové federace	28
5.1.1	Pravidla pro hlášení přestupů.....	28
5.1.2	Rozhodování o přestupech.....	28
6	Cíl práce.....	30
7	Metodická část.....	31
7.1	Sekundární data.....	31
7.2	Primární data.....	32
8	Analýza rozhovorů s hráči Kooperativa NBL	36
8.1	Basketbal jako živobytí.....	36
8.2	Analýza motivace odjet do zahraničí.....	37
8.3	Důvody, proč se hráči ze zahraničí vrátili zpět do České ligy.....	39
8.4	Vliv zahraničních hráčů	40
8.5	Pozitiva x negativa zahraničních hráčů	41

8.6	Chování a profesionalita zahraničních hráčů.....	43
9	Diskuse	45
10	Závěr a doporučení	47
10.1	Shrnutí zkoumaných dat	47
10.2	Přínosy práce a doporučení.....	49
11	seznam literatury	51
12	Seznam obrázků.....	54
13	Seznam tabulek	55
14	Seznam grafů	56
15	Přílohy.....	57
15.1	Příloha č. 1: Žádost pro schválení etiky výzkumu v bakalářských a diplomových pracích vedoucím práce	57
15.2	Příloha č. 2: Text informovaného souhlasu	58
15.3	Polostrukturované rozhovory	61

1 ÚVOD

S neustále postupující globalizací ve světě a s ní spojenou migrací dochází ke snazší mezinárodní komunikaci a pro člověka je mnohem jednodušší odcestovat do jiné země díky odstraňování překážek pro volný pohyb pracovní síly, ale i zboží, služeb a kapitálu. Díky míchání kultur se eliminují kulturní šoky z přesunu z jedné země do jiné, a tak je stále častější migrace do ekonomicky i politicky více vyspělých zemí. Tento jev se týká i světa sportu, kdy se sportovci mohou díky takřka bezbariérovému přesunu ze své mateřské země do zahraničí přestěhovat do země, kde dokážou maximálně naplnit svůj potenciál v dané disciplíně. Motivátory pro přesun do zahraničí pro sportovce nemusí být pouze maximalizace svého potenciálu, ale i lepší ekonomická situace, díky níž se mohou postarat o své rodiny nebo naopak někteří sportovci nemusí svou kvalitou dosahovat na kvalitu domácích soutěží, a proto se rozhodnou odcestovat do méně náročných lig, kde mohou dostat větší herní prostor.

Výhody migrujících sportovců jsou značné i pro soutěže samotné, do kterých se zahraniční hráči rozhodnout přesunout. Příliv kvalitních hráčů ze zahraničí zkvalitňuje danou soutěž a zároveň ji může dělat i více atraktivní z pohledu sponzora, který na základě vyšší popularity bude do dané soutěže investovat větší sumu peněz, zároveň se zvyšuje popularita i z pohledu fanouška a díky větší sledovanosti může daná soutěž získat další balík peněz. Avšak příliš velký přísun migrujících sportovců bere příležitost domácímu talentu.

Velmi oblíbenou destinací pro basketbalové hráče ze zahraničí zejména z USA, kteří se nedokázali prosadit v kvalitnějších zámořských nebo evropských ligách je česká Kooperativa NBL. Většina předních týmu české nejvyšší basketbalové soutěže spoléhá právě na přísun takových hráčů, na nichž staví svou hru a český talent upadá do postranní. Jaký mají zahraniční hráči vliv na domácí prostředí se dá zkoumat z různých úhlů pohledu. Autor této práce se pomocí analýzy sekundárních dat a polostrukturovaných rozhovorů rozhodl zjistit, jak danou problematiku vnímají hráči samotní. Významné bylo získat subjektivní názory vybraných českých hráčů aktuálně hrajících v Kooperativa NBL a sebrat jak pozitivní, tak negativní názory na prezenci zahraničních hráčů v jejich domácím prostředí.

Zásadní motivací pro vytvoření této práce je zpracování dat, na základě kterých by mohli trenéři a funkcionáři českých basketbalových týmů postupovat při co možná nejefektivnějším propojení využití zahraničních hráčů a rozvoje domácího talentu.

2 HISTORIE ČESKÉHO SPORTU

Sport má v České republice obrovskou historii a tradici. Úspěch českých sportovců na zahraniční scéně, byla vždy chloubou této země. Ať už to byli hokejisté v Naganu 1998, vítězství Petry Kvitové na Wimbledonu v letech 2011 a 2014, úspěchy v zimních sportech Martiny Sáblíkové, Ester Ledecké, Evy Samkové nebo historické stopy, které za sebou zanechali Emil Zátopek, Věra Čáslavská a mnoho dalších. Česká republika zažila a stále zažívá mnoho sportovních úspěchů jak týmových, tak i ve sportech pro jednotlivce. Mezi sporty, ve kterých se českým sportovcům daří nejvíce, patří určitě hokej a jiné zimní sporty, atletika, tenis, z historie můžeme zařadit i sportovní gymnastiku. Samozřejmě se najdou i jedinci, kteří vynikají ve sportech ne tolik typických pro Českou republiku, jako je třeba Lukáš Krpálek v judu nebo vycházející hvězda šermu Alexander Choupenitch. Zapomenout se nedá ani na fotbal, přece jen druhé a třetí místo z Mistrovství Evropy z let 1996 a 2004 jsou velké úspěchy a k tomu má Česko, respektive Československo dva držitele zlatých míčů v podobě Pavla Nedvěda a Josefa Masopusta (Českoslovenko) to je například stejně jako má Španělsko.

Pro tuto práci budou ale zajímavější sportovci, kteří dělají České republice dobrou reklamu i mimo reprezentaci jako takovou. To jsou totiž sportovci, kteří hrají v různých koutech světa a tím zde roznáší povědomí o Česku pravidelně, a nejen po dobu mezinárodního turnaje nebo závodů. Čeští sportovci se tak dostanou do podvědomí zahraničních fanoušků, ale i sponzorů, pořadatelů a dalších vlivných lidí. Tento fakt může být klíčový pro další rozvoj sportu. Díky tomu, že Česká republika bude produkovat sportovce světové úrovně a posílat je do světa, může získat mnohem větší šanci na pořádání turnajů a závodů světových měřítek, české týmy si budou moci říkat o větší částku za hráče odcházející z českých lig a soutěží a tyto peníze investovat do mládeže, do stadionů, do cestovního ruchu a do rozvoje sportu jako takového.

Mnoho zahraničních soutěží jsou pro nejlepší české sportovce stále atraktivnější než ty naše, což není špatně, jen to Česká republika musí správně využít. Skvělou stopu dělají fotbalisté zejména v německé lize, kam dlouhodobě odcházejí čeští hráči. Patrik Schick je podle webu Fotmob (2022) považován za jednoho z nejlepších útočníků německé Bundesligy, Rudi Völler, bývalý německý fotbalový útočník v daném rozhovoru pro Fotmob řekl: „Pro mě je Patrik Schick momentálně jeden z nejlepších útočníků na světě.“

K tomu je doplněn Adamem Hložkem, který se v nabitě konkurenci Bayeru Leverkusenu skvěle prosadil. Historicky je třeba zmínit Jana Kollera nebo Tomáše Rosického, který se spolu s Petrem Čechem zasloužili o renomé českých fotbalistů v Anglii. Stejně tak by se dali jmenovat sportovci z jiných sportů jako je hokej nebo házená, kteří se prosazují v nejlepších světových ligách. Pro tento výzkum bude mít však hlavní slovo basketbal, a to, jak se čeští hráči dokážou prosadit v nejlepších ligách světa jako je americká NBA, španělská ACB anebo do týmů pravidelně hrající Euroligu.

Basketbal je populární kolektivní sport zejména v Americe. První variaci basketbalu vytvořil Dr. James Naismith v roce 1891 jako zpestření zimní sportovní přípravy pro své studenty. Basketbal si prošel několika inovacemi a rychle rostl na popularitě. Na Olympijských hrách se tento sport objevil poprvé v roce 1936.

Český basketbal se rozhodně neřadí mezi nejhorší na světě, bohužel se ale ani zdaleka nepřibližujeme světové špičce. Basketbal se do České republiky dostal už v roce 1897 díky učiteli tělocviku Jaroslavu Karáskovi (Hřebíček, 2004). Tedy už šest let po založení se tento sport začal provozovat i na českých školách. První česká liga mužů vznikla až v roce 1993 a dnes nese název Kooperativa Národní basketbalová liga (Kooperativa NBL). Úspěšnost českých hráčů v největších basketbalových ligách světa jako NBA (National Basketball Association), ACB nebo Euroliga není chvályhodná. Tato problematika se stala zásadním důvodem pro vznik této práce.

Individuálně měla Česká republika v celé 75leté historii NBA jen pět hráčů a z toho nejznámější jsou pouze dva, kteří se zde prosadili. Jiří Welsch měl úspěšné období v Boston Celtics a Tomáš Satoranský, který si během své šestileté kariéry zahrál hned za několik týmů nejprestižnější basketbalové ligy.

Když se vezme v potaz fakt, že český basketbal položil své základy už v roce 1897, tak je počet pěti hráčů v NBA za celou historii nedostačující. Autor této práce si i na základě příkladu z hokeje a jaké bonusy českému sportu přináší proniknutí na americký trh vybral sport, který má potenciál přinést České republice další slávu a to basketbal. Česká republika se může pyšnit skvělými hráči působící v zahraničí (Ondřej Balvín, Patrik Auda a další), do NBA a dalších světových lig se ale prosadila doslova jen hrstka z nich. Na reprezentační scéně se České republice přitom až do 80. let 20. století velmi dařilo. 12 medailových úspěchů od roku 1935 do roku 1985 a hned několik účastí na Olympijských hrách i na Mistrovství světa a Evropy. Ale právě po roce 1985 zůstali Česku už jen účasti

na těchto vrcholových akcích, bez žádných medailových úspěchů. Co je ale pro český basketbal pozitivní je skutečnost, že i v tomto sportu má Česko úspěšnou historii a stále se dokáže pravidelně kvalifikovat na závěrečné turnaje. Z tohoto faktu a skutečnosti, že Česká republika spolupřádala Mistroství Evropy v basketbalu mužů v roce 2022 dá indikovat potenciál pro český basketbal vrátit se na pomyslný vrchol. Proto má tedy smysl se danou problematikou okolo basketbalu zabývat a zjistit proč se českým hráčům nedaří prosadit se do výkonnostně kvalitnějších zahraničních lig.

Zásadním důvodem pro tvorbu této práce je získání povědomí o tom, jak se českým hráčům daří prosadit v domácím prostředí Kooperativa NBL v konkurenci značného množství zahraničních hráčů, kteří jsou často herně upřednostňováni. To, že je Kooperativa NBL plná zahraničních hráčů je skutečnost, která může stát v cestě rozvoje českých talentovaných hráčů. Pro naše hráče nemusí být lehké se v brzkém věku odloučit od rodiny a sbírat zkušenosti v zahraničních ligách. Stesk po domově může ovlivnit psychiku a výkony hráčů, kteří se v raném věku rozhodnou vycestovat do zahraničních lig. I tento faktor je třeba brát v úvahu, protože může vyústit v nekvalitní výkony při zahraničním angažmá a čeští basketbalisté se pak rychle vracejí domů. Vrcholem jejich kariéry pak může být pouze česká Kooperativa NBL nebo nižší zahraniční soutěže. V úvahu bude brána i možnost, že zahraniční hráči mají na ty české pozitivní vliv, a naopak jejich přítomnost v Kooperativa NBL napomáhá v rozvoji českých hráčů. Jednou z hlavních myšlenek této práce je zjistit hráčský pohled na danou problematiku a zda vnímají přítomnost zahraničních hráčů v Kooperativa NBL jako bariéru pro jejich basketbalový rozvoj nebo naopak jako kladný aspekt v podobě motivace a vlastního zlepšení zapříčiněné snahou vyrovnat se zahraničním spoluhráčům a protihráčům

3 GLOBALIZACE

Abychom pochopili význam zahraničních hráčů v domácích ligách, musíme si vysvětlit pojem globalizace z obecného i sportovního hlediska. Globalizace je proces, který nelze jednoznačně definovat. Názory autorů se liší zejména v oblastech a oborech, kterým se daní autoři věnují.

Dvojice ekonomů Fárek a Kraft (2012) popisují globalizaci jako „*všeobecné rozvolňování bariér mezinárodního transferu technologií, toků kapitálu, migrace, zahraničních investic a mezinárodního obchodu.*“ Jedná se tedy o jakési světové propojení, kdy se jednotlivé země snaží odbourávat bariéry typu cel či státních hranic za účelem co nejefektivnějšího obchodu. Dle této dvojice se globalizace vlivem nových komunikačních a informačních technologií neustále zrychluje.

Tuto definici podporuje další autor Pichanič (2004), který globalizaci definuje podobně a to jako „*těsnější integraci zemí a obyvatel světa, která je způsobena enormním snížením nákladů na dopravu a komunikaci a odstranění bariér pro volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a znalostí a v určité míře i lidí.*“

Naopak jiný pohled přináší autoři Ritzer se Stillmanem (2004). Ti se zabývají sociologickými aspekty globalizace a uvádějí, že díky globalizaci dochází k celosvětovému míchání kultur a tento proces tedy ovlivňuje veškeré kouty světa.

Na základě výše zmíněných definic můžeme konstatovat, že o globalizaci se bavíme jako o souboru ekonomických, sociálních, kulturních a dalších procesů. Hlavním cílem globalizace je osvobození mezinárodního obchodu pomocí odstranění různých bariér za účelem efektivního pohybu kapitálu, informací, práce a dalších faktorů.

Avšak globalizace se ne vždy musí brát jako pozitivní aspekt. Vyspělé státy s vysokou hodnotou klíčových ekonomických ukazatelů z tohoto jevu dokážou velmi dobře těžit ať už ziskem levné pracovní síly, či například přesunem nákladných výrobních procesů do zemí a míst s nižšími náklady nebo s vyšším výskytem potřebných surovin. Naopak méně vyspělé země na globalizaci trpí právě odlivem pracovní síly, která hledá lepší ekonomickou i sociální situaci ve vyspělých zemích. Zároveň jsou pod vlivem vyspělých ekonomik, které na území těchto zaostalých států produkují svou výrobu a upozadují tak

domácí producenty, kteří buď zbankrotují nebo jsou nuceni své podnikání přesunout do jiných zemí.

Ač se tedy může zdát, že globalizace je pozitivní jev, který přibližuje jednotlivé státy a umožňuje jim efektivně a bezbariérově obchodovat, přesouvat kapitál z místa na místo během mrknutí oka a mimo jiné i vytváří tisíce nových pracovních pozic, tak globalizace zároveň více a více rozevívá nůžky rozdílu mezi vyspělými a zaostalými zeměmi.

3.1 Globalizace ve sportu

Když se bavíme o globalizaci s ohledem na tuto práci, musíme se podívat na to, jak tento jev kromě obecného pohledu ovlivňuje sportovní svět. Stejně tak, jako se globalizace dotýká sociálních, ekonomických, kulturních a dalších odvětví, tak se dotýká i sportu, a to hned z několika úhlů pohledu.

Dle Sekota (2008) je několik faktorů, které působí na sportovní globalizaci jako jsou například etnické, finanční či mediální procesy a na jejich základě ji můžeme dělit do několika podkategorií.

- A) Globální financování sportu pomocí marketingových propagací jako je například reklama, ale patří zde i sponzoring a samozřejmě peníze, které kluby dostávají z transferů svých hráčů.
- B) Sportovní osobnosti, které migrují ze své domácí země do cizí. Zde se nebavíme pouze o hráčích, ale i trenérech, manažerech nebo agentech.
- C) Neustálé rozšiřující se medializace sportovních událostí po celém světě.
- D) Bohaté země, jenž vyrábějí sportovní potřeby, sportovní výbavu a sportovní výstroje a výzbroje využívající levné pracovní síly mohou tyto produkty distribuovat po celém světě se sníženými náklady.
- E) Rozvoj základních hodnotových principů, jako je sport pro všechny, ale i základní sportovní pojmy amatérismus a profesionalismus.

Sekot (2008) dále popisuje fenomén globalizace ve sportu jako jev, který nemá jasně dána svá vymezení a účinky. Stejně jako tomu bylo zmíněno výše v kapitole Globalizace, tak i na globalizaci ve sportu se dá nahlížet pozitivním, ale i negativním pohledem. Pozitivní pohled sleduje cestu atleta za plněním si svých snů, kterých díky vlivům globalizace může

dosáhnout efektivněji a nemusí čelit tak velkým překážkám jako tomu bylo v minulosti. Negativní pohled naopak sleduje přílišnou medializaci a komercializaci, která často zatmaví pohled atleta, který s vidinou velké slávy a bohatství nedělá během své kariéry racionální rozhodnutí a promarní tak svůj potenciál (Sekot, 2008).

4 MIGRACE

Když budeme chtít definovat migraci, narazíme stejně tak jako u globalizace na problém s jednoznačností vymezení této problematiky. Jako migranta definují Fárek a Kraft (2012) takto:

„osoba žijící mimo svou mateřskou zemi déle než jeden rok.“

A stejně tak jako u globalizace můžeme na migraci pohlížet pozitivním i negativním pohledem. Na jednu stranu dává možnost migrace nesmírné množství možností. Zde se můžeme bavit o fenoménu „brain gain“, který se dá definovat jako příliv kvalifikované pracovní síly z rozvojové země do rozvinuté, Fárek a Kraft (2012). Vyspělé země tedy lákají vystudované odborníky z méně vyspělých zemí na lepší sociální a ekonomickou situaci a nemusí tak vynakládat velké množství nákladů na jejich vzdělání. Často mají tyto lidé i nižší mzdové požadavky a jsou ochotni vykonávat pracovní pozice, kterým se domácí obyvatelstvo vyhýbá. To přirozeně snižuje v dané zemi tlak na růst výše mzdových sazeb. Pozitivní účinek to má i pro země, ze kterých tyto vystudování odborníci odcházejí, protože ty si často své peníze nespoří, a to co neutratí za svou primární spotřebu v hostitelské zemi posílají zpět svým rodinám v domácí zemi čímž pomáhají její prosperitě.

Ale každá mince má dvě strany a pro tyto méně vyspělé země existuje fenomén „brain drain“, jenž se definuje jako odliv kvalifikované pracovní síly z rozvojové do rozvinuté země, Fárek a Kraft (2012). Tento fenomén znamená pro domácí ekonomiku značné množství vynaložených peněz na vzdělání svých obyvatel, kteří se pak ale rozhodnout migrovat do vyspělých zemí s vidinou vyššího ekonomického zisku. Fundamentálním negativním dopadem migrace jsou však kulturní šoky. Migranti často cestují přes půl světa do zemí, které ani zdaleka nepřipomínají jejich domov a může být pro ně velmi obtížné aklimatizovat se na nové kulturní podmínky. To často vyústí v nepokoje ve společnosti, zvýšené kriminalitě, či k tvorbě ghett.

4.1 Pohnutky k migraci

Dle Fárka s Kraftem (2012) jsou tři hlavní důvody pro migraci a ty jsou:

- A) Vidina většího ekonomického prospěchu
- B) Opuštění špatně fungujícího státu
- C) Síť přátel a rodinných příslušníků, kteří již migrací prošli a byla pro ně prospěšná

Výše zmíněné motivy pro migraci se týkají ekonomických aspektů. Pro tuto práci je však ale hlavním důvodem pro migraci zahraničních hráčů do České Kooperativa NBL nebo naopak českých hráčů do kvalitnější zahraničních lig zejména zisk zkušeností a dovedností, mimo to i ambice poměřit si své síly v ligách s vyšší úrovní, než má liga domácí.

Motivy k migraci pomocí tzv. push and pull faktorů historicky popsal Lee (1966). Jak už z anglického názvu vypovídá, tak push faktory jsou takové faktory, které negativně působí na domácí zemi a vytlačuje z ní domácí obyvatelstvo do zahraničí. Těmito faktory mohou být válečné konflikty, mizerná politická situace nebo již výše zmíněná vidina vyššího ekonomického zisku v zahraničí. Naopak pull faktory jsou takové faktory, které využívají hostitelské země, aby přilákali obyvatele z jiných zemí. Mezi tyto faktory můžeme řadit vyšší vyspělost hostitelské země, kvalitnější sociální systém nebo možnosti vzdělání či větší různorodost pracovních míst. V otázce sportu, přesněji basketbalu si můžeme všimnout, že motivace basketbalistů k migraci spadají do kategorie pull faktorů. Výraznými motivy pro sportovní migraci jsou totiž ambice zahrát si v kvalitnější ligách nebo si vydělat více peněz díky vyšší medializaci a komercializaci kvalitnějších zahraničních lig.

4.2 Migrace ve sportu

Globální úspěch pro sportovce v nejvyšších světových ligách zejména těch basketbalových jako je NBA, Euroliga či španělská ACB je často orámována prestiží a finanční kompenzací, jakou si nižší evropské soutěže a konkrétně česká Kooperativa NBL nemůžou dovolit. Ale úspěch, a především pak rozvoj sportovců v těchto věhlasných ligách je často ovlivněn jejich kulturní identitou. Maguire (2005) tento jev nazývá „sportovně-industriální komplex“ a říká, že tento fenomén se vyskytuje ve strukturální, institucionální, ideologické a kulturní dimenzi. Tedy propojení sportu a kultury spolu s finančními prostředky vlastníků sportovních pro tuto práci specificky basketbalových klubů rozhoduje o tom, jak bude vypadat trh s hráči a o jaké hráče bude nejvyšší zájem.

Tomuto globálnímu pohybu atletů můžeme z pohledu ekonomiky porozumět jako pohyb komodit napříč celým světem jakožto jeden z dopadů neustále rozvíjející se globalizace. Přirozeně jsou atleti narození v méně vyspělých koutech světa vábeni a pohlceni vyspělými zeměmi, které jim ze sportovního, ale i osobního hlediska přinášejí mnohem větší prestiž, kvalitu tamních soutěží a lig, a hlavně vyšší finanční ohodnocení.

Sportovci, jenž opouštějí domácí soutěž za vidinou lepší sportovní a finanční situace perfektně reprezentují fenomén „brawn drain“ (Andreff, 2009), kdy největší sportovní talenti nezůstávají ve svých domácích soutěžích a odcházejí právě do výše zmíněných lig a soutěží jako je NBA, Euroliga nebo Španělská ACB. Atleti opouštějí své rodné země za účelem seberozvoje a zhodnocení sebe sama a jejich získaných dovedností, které přerostly finanční a sportovní možnosti domácích soutěží (Andreff, 2009).

Na druhou stranu vyspělé země, které světovým sportovcům dokáží nabídnout vyšší ohodnocení riskují ztráty vlastní identity v důsledku nadměrného množství přijímání migrujících hráčů, což by negativně ovlivnilo rozvoj domácích atletů a mohlo by to v dané zemi způsobit i kulturní nepokoje. Proto se zainteresované strany často přiklání k ustanovení množstevních kvót a konkrétně se zaměřují na počet zahraničních hráčů, kterých mohou mít jednotlivé týmy na svých soupiskách. Tyto kvóty mají z pravidla účel ochránit rozvoj domácích mladých talentů, kteří jsou trénováni pro budoucí reprezentaci své rodné země (Hardman a Iorweth, 2014). Z pohledu Maguira (2011) jsou tyto kvóty určené pro zachování kulturní identity, která by mohla být v důsledku velkého přílivu migrujících hráčů narušena a riskovala by se tím i loajalita lokálních fanoušků. Crossan a Ruda (2019) říkají že využití nebo nevyužití kvót na migrující atlety se odvíjí především od kulturní pozice ve sportu v jednotlivých státech.

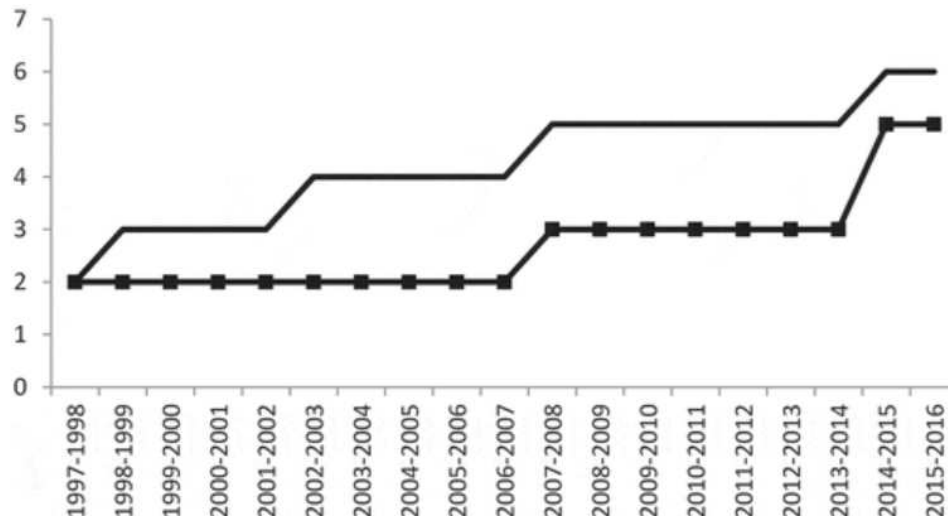
Tyto kvóty, ale i transfery a stále se zvyšující hráčské platy, které byli stanoveny rozličnými stakeholdery, aby stanovili určitou úroveň kontroly přinesly nezamýšlené následky. Například uvolnění kvót na počet migrujících hráčů na soupisce nebo přímo na hřišti ve skutečnosti kontinuálně snižuje herní minuty domácích hráčů (Özmen, 2012). Podobně je to s hráčskými platy, které v poslední době často přerůstají hráčovu hodnotu a týmy jsou tak nuceny zaměstnávat atlety za peníze, kterých svou výkonností nedosahují (Campa, 2022). Proto jsou zainteresovaní stakeholderi nuceni dobře promyslet jaké kvóty na svou domácí soutěž uvalí a jak přísné budou a následně jaké hráče budou zaměstnávat tak, aby nedocházelo k jejím přehlácení i při nedostatečné kvalitě předváděné hry.

4.2.1 Situace v turecké lize

V Turecku je basketbal druhý nejoblíbenější sport hned po fotbale a v posledních dvou dekádách doznává stále rostoucí popularity (Özmen, 2019). Turecká basketbalová liga, konkrétně Turkish Basketball Super League (TBSL) byla založena v roce 1966 a je momentálně třetí nejlepší Evropskou ligu hned po Euroalize a španělské ACB (ESPN.com, 2023). turecká liga má 16 účastníků pro základní část, což je o čtyři více, než má Česká Kooperativa NBL.

Turecká TBSL aplikuje na svou ligu kvóty pro množství zahraničních hráčů, které dělí do dvou skupin. Rozlišuje, jak počet zahraničních hráčů, kteří mohou být zapsáni na dvanáctimístné soupisce jednotlivých týmů a zároveň i maximální počet zahraničních hráčů, kteří se mohou v jeden čas objevit na palubovce při samotné hře (Özmen, 2019). Graf č.1 pomocí plné linky zobrazuje maximální možný počet zahraničních hráčů na dvanáctičlenné soupisce a tečková linka pak zobrazuje maximální počet zahraničních hráčů, kteří mohou být ve stejný čas na palubovce při hře. Horizontální osa dále zobrazuje roky jednotlivých sezón a vertikální osa znázorňuje počet zahraničních hráčů. Z tabulky lze vyčíst kontinuální nárůst zahraničních hráčů, jenž se mohli dostat na soupisku nebo i přímo na palubovku během hry v tureckých týmech. V sezóně 1997/1998 bylo možné zapsat na dvanáctičlennou soupisku jednotlivých týmu pouze dva zahraniční basketbalisty a stejný počet zahraničních hráčů se mohl ocitnout ve stejný čas na palubovce. Už v sezóně 2015/16 však kvóty zřetelně povolily a týmy mohly na své soupisky zapsat až 6 zahraničních hráčů a celá základní pětka mohla být tvořena migranty, jelikož se ve stejný čas na palubovce při hře mohlo potkat pět zahraničních hráčů (Özmen, 2019).

GRAF Č. 1 VÝVOJ KVÓT VZTAHUJÍCÍ SE NA POČET ZAHRANIČNÍCH HRÁČŮ V TURECKÉ BASKETBALOVÉ LIZE 1997/1998-2015/2016

Zdroj: Short-term impact of a foreign player quota liberalisation policy on domestic player performance: evidence from a regression discontinuity design. M. Utku Özmen.

Procentuální porovnání herní času pro turecké neboli domácí hráče taktéž hraje v jejich neprospěch. Od sezóny 1997/1998 až do sezóny 2006/2007 bylo pro turecké hráče vyhrazeno až 60 % celkových minut které se v dané sezóně odehrálo. Z nadpoloviční procentuální porce minut bylo domácím basketbalistům v průběhu sezón od ročníku 2007/2008 až po ročník 2013/2014 ukrojeno dalších 20 % a měli tak k dispozici pouhých 40 % herních minut z celkového počtu minut odehraných v sezóně (Özmen, 2019). V současné době nemají, díky kvótám, které jsou aktuálně v Turecku aplikovány, domácí basketbalisté žádné zaručené minuty. Týmy v turecké nejvyšší soutěži totiž mají možnost v jeden čas mít na herní ploše všech pět hráčů zahraniční národnosti a na celkové soupisce mají povoleno zapsat až šest zahraničních basketbalistů. Když se tedy situace vyžene do extrému, turecké týmy mohou odehrát celou sezónu bez použití jediného domácího hráče což značně ovlivňuje jejich rozvoj a tím i výkonnost tureckého národního týmu (Özmen, 2019). Mimo jiné dokázaly turecké týmy díky různým kličkám zařadit na své soupisky dokonce větší počet zahraničních hráčů než jen šest. Příkladem může být placení takzvané „daně z luxusu“, kdy si týmy z Turecké Süper Lig mohli na své soupisky zapsat další zahraniční hráče pod podmínkou zaplacení pokuty za porušení kvót pro maximální počet zahraničních hráčů na jedné soupisce Özmen (2019). Další často používaná klička dle

Özmena (2019) byla možnost uvádět zahraniční hráče jako turecké, pokud strávili v nejvyšší soutěži alespoň tři sezóny.

4.2.2 Porovnání herního času tureckých a zahraničních hráčů

Özmen (2019) provedl průzkum, ve kterém porovnával počet zahraničních hráčů k poměru maximálního povoleného množství hráčů na jedné soupisce. V sezónách 2012/2013 a 2014/2015 měli týmy povoleno zapsat na svou soupisku až pět zahraničních hráčů a využívaly toho často, když na každé soupisce bylo v průměru 4,7 zahraničních hráčů. Pro další dvě sezóny daného průzkumu, tedy sezóny 2014/2015 a 2015/2016 mohly týmy zapsat na svou soupisku o jednoho zahraničního hráče více, tedy šest a znovu toho využily na maximum, když průměrně na své soupisky zapisovaly 5,9 zahraničních hráčů (Özmen, 2019).

Následně Özmen (2019) porovnával výkonnosti zahraničních hráčů s těmi domácí na základě hodnocení indexu výkonnosti (dále bude označováno pod anglickou značkou „PIR“). Tento index je basketbalová matematicko statistická formule, která se využívá v Eurolize, EuroCupu a v různých dalších evropských soutěžích včetně Turecké TBSL a zahrnuje tyto faktory: (body + doskoky + asistence + zisky + bloky + získané fauly) – (minuté střely + minuté trestné hody + ztráty + zablokované střely + způsobené fauly), dále přidal ukazatele jako jsou index výkonnosti přepočítaný na minuty (PIR_pm) a procentuální úspěšnost dvoubodových, tříbodových a pokusů z trestných hodů (Özmen, 2019). Všechny tyto ukazatele jsou zachyceny v Tabulce č.2.

TABULKA Č. 1 POROVNÁNÍ VÝKONNOSTI MEZI ZAHRANIČNÍM A DOMÁCÍ BASKETBALISTI V SEZÓNÁCH 2012-13 AŽ 2015-16.

	Over four seasons		Before the policy change		After the policy change	
	Foreign	Domestic	Foreign	Domestic	Foreign	Domestic
PIR	11.8	5.0	11.9	5.8	11.7	4.1
PIR_pm	0.45	0.28	0.47	0.31	0.44	0.25
2-point shooting (%)	52	49	52	49	51	49
3-point shooting (%)	35	29	34	29	35	29
Free-throw (%)	73	66	72	65	74	65

Zdroj: Short-term impact of a foreign player quota liberalisation policy on domestic player performance: evidence from a regression discontinuity design. M. Utku Özmen.

Na první pohled se může zdát, že se čísla v tabulce č.1 příliš nemění, ale výrazné změny v produktivitě domácích hráčů přišly právě při změně kvót pro maximální počet zahraničních hráčů, který mezi sezónami 2013/2014 a 2014/2015 vzrostl z pěti na šest hráčů na soupisce jednoho týmu. A právě během tohoto období klesl průměrný PIR tureckých hráčů z původní hodnoty 5.8 na 4.1 což znamená až 30% propad ve výkonnosti domácích basketbalistů (Özmen, 2019). Výrazně se zhoršila i statistická úspěšnost na jednu minutu hrací doby. Po změně kvót mezi sezónami 2013/2014 a 2014/2015, které jak již bylo výše zmíněno nezaručovaly domácím basketbalistům žádný hrací čas, klesla jejich úspěšnost ve statistických údajích na jednu minutu, hráči na sebe brali méně střel, měli nižší úspěšnost při střelbě, snížil se počet asistencí, které vyprodukovali a na druhou stranu se zvýšil počet faulů zaviněných tureckými hráči (Özmen, 2019).

Změna pravidel upravující počet zahraničních basketbalistů na soupisce případně na hrací ploše každého týmu výrazně ovlivnila způsob hry v Turecké TBSL. V průběhu sledovaných čtyř sezón od ročníku 2012/13 až po ročník 2015/16 se sice bodový průměr jednoho týmu na zápas příliš neměnil, když první ze sledovaných sezón týmy v průměru skórovali 77 bodů a v poslední sezoně sledovaného období dosahovali bodů 80 (Özmen, 2019). V počtu bodů na zápas se tedy dle průzkumu Özmena (2019) nedá registrovat výrazná změna. Velkou změnu Özmen (2019) sledoval ve výsledcích jednotlivých

zápasů, když v prvních dvou sledovaných sezónách, tedy ročnících 2012/2013 a 2013/14 končilo až 54 % zápasů výsledným rozdílem nižší než 10 bodů. Po změně pravidel, jež anulovali zaručený hrací čas pro turecké hráče, tedy v sezónách 2014/15 a 2015/16 se počet zápasů končících menším, než desetibodovým rozdílem vystoupal až na 65 %, což znamená takřka 10% zvýšení vyrovnanosti ligy na základě benevolentnějších kvót upravující maximální počet zahraničních hráčů na jedné soupisce tureckého týmu (Özmen, 2019).

4.2.3 Dopad uvolnění kvót maximálního počtu zahraničních hráčů na Tureckou TBSL

Před změnou politiky týkající se maximálního počtu zahraničních hráčů na jedné soupisce tureckého týmu, a především maximálního počtu zahraničních hráčů, kteří mohli být ve stejný moment na hrací ploše se domácí basketbalisté mohli spolehnout na minimální počet 80 minut z celkových 200 herních minut, tedy turečtí hráči byli před touto změnou na palubovce vždy v alespoň 40 % herního času. To nutně vyústilo v kreativní využití tureckých basketbalistů a trenéři byli nuceni připravovat ofenzivní taktiky zakončené domácími hráči (Özmen, 2019). To se ale změnilo před sezonou 2014/2015, kdy kvóty upravující maximální počet zahraničních hráčů, kteří se mohli potkat na hrací ploše ve stejný hrací čas nadále nezaručoval žádný herní čas pro domácí basketbalisty a celá základní pětka se mohla za určitých okolností týkajících se rotace hráčů skládat celý zápas pouze ze zahraničních basketbalistů. Özmen (2012) dokonce řekl: „*Zahraniční hráči hrající v Turecké TBSL jsou v průměru talentovanější než turečtí basketbalisté*“. Pro domácí hráče se stalo nesmírně obtížné získat snesitelné množství herního času po výše zmíněném uvolnění kvót pro maximální počet zahraničních hráčů.

Özmen (2019) tvrdí, že po úpravě těchto kvót zastávají turečtí basketbalisté druhořadé role, jako je umožnění odpočinku pro zahraniční hvězdné hráče a vykonávání taktických faulů na základě trenérských požadavků. Jak již bylo v textu výše zmíněno, domácí basketbalisté se dopouštějí většího množství faulů na jednu minutu herního času, a to je z jedné strany zapříčiněno trenérskou taktikou, kdy jsou turečtí hráči využíváni pro páchání taktických faulů za účelem co nejrychlejšího zastavení herního času, které vyústí ve více času na ofenzivní akci nebo za účelem vyčerpání hvězdných hráčů soupeřova

týmu. Na druhou stranu Özmena (2019) říká: „*Je zde i možnost, že turečtí hráči se chovají více agresivně aby se ukázali trenérovi s vidinou zisku většího počtu herních minut.*“

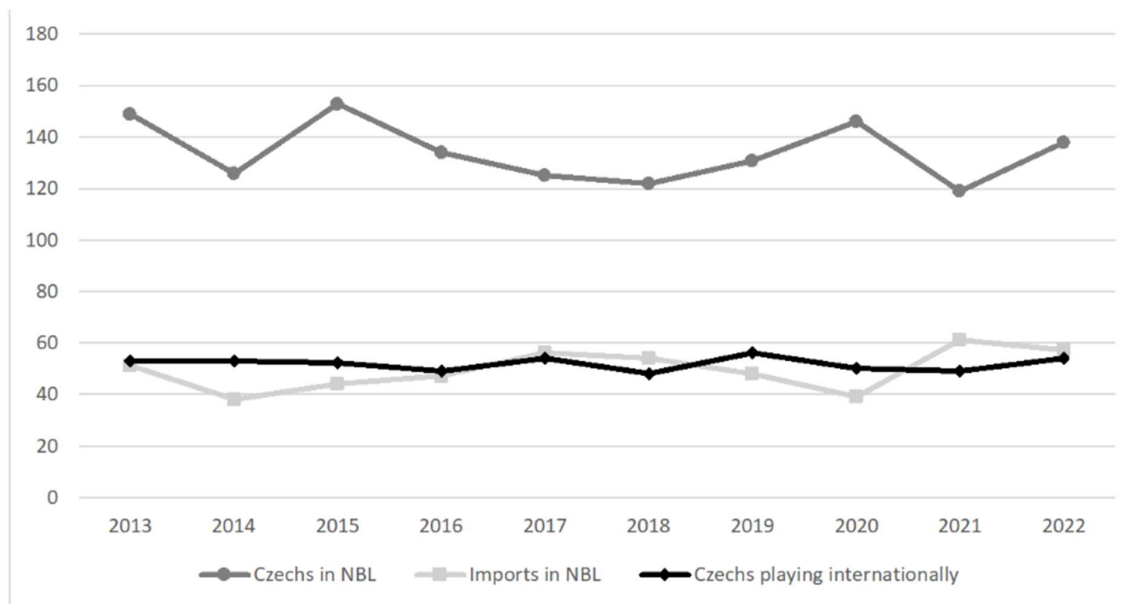
Zvýšení množství zahraničních basketbalistů mělo pozitivní dopad na úspěšnost tureckých týmů v evropských pohárech. Poslední úspěch před 21 let dlouhým čekáním na evropský úspěch se uskutečnil za velmi odlišných podmínek. První tým, který dokázal získat Evropskou trofej pro turecký basketbal byl Efes Pilsen dnes známý jako Anadolu Efes S.K. Tomuto týmu se podařilo vyhrát Korac Cup v roce 1996 (linguansport.com) za využití pouze dvou zahraničních hráčů. Drtivou většinu kádru tedy zbylých deset hráčů tvořili domácí basketbalisté. Jiný příběh se odehrál v roce 2017, kdy se Fenerbahce jakožto prvnímu tureckému týmu s českým hráčem Janem Veselým podařilo vyhrát nejprestižnější evropskou soutěž Euroliga (Livesport, 2024). To ale na rozdíl od Efesu k zisku tomuto titulu využila minimální počet domácích hráčů. Kupříkladu ve finálovém zápase proti Olympiacosu BC využil turecký tým pouze dva domácí hráče. Od výhry Fenerbahce z roku 2017 se turecké týmy probojovali alespoň do finále v následujících čtyřech ročnících a zisku dvou titulů v řadě se v sezónách 2020/2021 a 2021/2022 radoval již výše zmíněný Anadolu Efes S.K. dříve známý jako Efes Pilsen (Euroleaguebasketball.net). Turecké týmy si tedy po změně kvót upravující maximální počet zahraničních hráčů na jednotlivých soupiskách značně polepšili v úspěšnosti ve srovnání s Evropskou konkurencí, ale příspěvek domácích basketbalistů byl velmi limitován.

Limitované využívání tureckých basketbalistů se však negativně promítlo i co do úspěšnosti národního týmu. Na posledních dvou mezinárodních basketbalových turnajích, které se konaly v Turecku před úpravou výše zmíněných kvót dokázal národní tým získat stříbrné medaile jak na Mistrovství Evropy 2001 tak na Mistrovství světa 2010 (Eurobasket.com). Nicméně v roce 2017, kdy Turecko hostilo další Mistrovství Evropy již po změně těchto kvót se domácí výběr nedostal ani do čtvrtfinále tohoto turnaje. Zvýšené množství zahraničních basketbalistů v turecké lize tedy dle Özmena (2019) na jednu stranu zvýšilo úspěšnost tureckých basketbalových klubů na Evropské úrovni na druhou stranu ale velký neúspěch na domácím Eurobasketu v roce 2017 vyvolal divokou diskusi na téma příliš velkého počtu zahraničních basketbalistů v domácí nejvyšší soutěži TBSL (Özmen, 2019).

4.3 Český basketbal

Stejně jako Turecká TBSL má i česká Kooperativa NBL určený maximální počet zahraničních hráčů na soupisce jednoho týmu, konkrétně je to pět hráčů zahraniční národnosti. V porovnání s ledním hokejem jakožto divácky nejoblíbenějším sportem v České republice (Národní sportovní agentura 2020) je Kooperativa NBL méně benevolentní v počtu zahraničních hráčů než česká nejvyšší hokejová soutěž Extraliga ledního hokeje. Ta svým týmům povoluje až šest hráčů na soupisce, nicméně, zahraniční hráč, který v Extralize odehraje alespoň tři po sobě jdoucí sezóny není nadále vnímán jako zahraniční hráč což vede k tomu, že české hokejové týmy mohou na svých soupiskách evidovat až 10 hráčů narozených mimo území České republiky (Crossan 2024). Z hráčského hlediska se tyto kvóty velmi důležité proto, aby domácí hráči nepřicházeli o minuty, které jim berou zahraniční hráči, kteří často přicházejí jako lídři týmu a za účelem zvýšit kvalitu a diváckou atraktivitu především Kooperativa NBL. Naopak z pohledu prestiže, atraktivity a kvality domácí soutěže je důležité lákat zahraniční hráče do Kooperativa NBL. Z Grafu č.2 je evidentní že počet domácích basketbalistů převyšoval počet zahraničních více než v dvojnásobně v posledních 10 sezónách. Základní část sezóny Kooperativa NBL láká na své zápasy v průměru 798 diváků na zápas a v televizi se vysílají pouze jednou týdně. To českou ligu dělá mnohem méně atraktivní jak pro české fanoušky, sponzory, ale i zahraniční hráče, kteří si místo Kooperativa NBL vyberou jinou z Evropských lig (Crossan, 2024). I proto, že se agenti nadprůměrných domácích basketbalistů snaží své klienty dostat do atraktivnějších Evropských lig, tak se česká Kooperativa NBL udržuje mezi 11. až 14. pozicí nejlepších Evropských lig poslední dekády (Crossan, 2024).

GRAF Č. 2 POROVNÁNÍ POČTU ČESKÝCH A ZAHRANIČNÍCH HRÁČŮ HRAJÍCÍCH V KOOPERATIVA NBL DOPLNĚNO O POČET ČESKÝCH HRÁČŮ HRAJÍCÍCH V ZAHRANIČÍ V SEZÓNÁCH 2013-2022

Zdroj: Import-Export Value Variance in Czech Sport. Maguire, J., Liston, K., & Falcous, M. (Eds.). *Handbook of Sport and Migration* (p. in print). London, UK: Edward Elgar Publishing. Crossan, W. (2024).

Pro porovnání například nejlepší basketbalová liga světa NBA (ESPN.com) nemá žádné kvóty limitující počet zahraničních hráčů, naopak se snaží nalákat hráče z rozvíjejících se zemí, aby zde NBA zvýšila svou popularitu a nalákala další sponzory (Crossan 2024). Soutěže, které využívají kvóty upravující maximální počet zahraničních hráčů v domácích soutěžích tak dělají za účelem vytváření domácího talentu a atraktivního produktu pro domácí obecnost (Maguire 2011).

5 PŘESTUPNÍ ŘÁD ČESKÉ BASKETBALOVÉ FEDERACE

5.1.1 Pravidla pro hlášení přestupů

Přestupem se rozumí převod hráčských práv z mateřského klubu na nový klub provedený, v souladu s Řády České basketbalové federace, dále jen ČBF, změnou klubové příslušnosti hráče spojenou se změnou údajů v informačním systému ČBF. Další možností, kterou hráč má pro změnu svého působiště je hostování, tím se rozumí časově omezená možnost startu za jiný než mateřský klub, povolená v souladu s Řády ČBF (Řády ČBF, 2023).

V případě přestupu musí hráč kategorie dospělí to znamená muži a ženy včetně zahraničních hráčů a hráček s licenci FIBA své rozhodnutí oznámit od 16. května do 28. února následujícího roku. Hráč může přestoupit kdykoliv během zmíněného období, pokud nemá s mateřským klubem uzavřenou platnou hráčskou smlouvu, která musí být obligatorně v písemné formě. V případě hostování je hráč své rozhodnutí povinen ohlásit od 1. července do 28. února následujícího roku (Řády ČBF, 2023).

Hráč může následně znovu přestoupit kdykoliv v období od 16. května do 28. února následujícího roku, ale svůj další přestup může ohlásit nejdříve po uplynutí 60denní lhůty po schválení předchozího přestupu (Řády ČBF, 2023).

Za přestup hráče přísluší mateřskému klubu finanční náhrada za náklady spojené s výchovou hráče na základě dohody mezi oběma zainteresovanými kluby konkrétního přestupu.

Hráč, který ohlašuje svůj přestup nebo hostování musí vyplnit a vlastnoručně podepsat vyhotovený tiskopis bez oprav a škrtnání. Pokud je danému hráči méně než 15 let musí být tento Souhlas s přestupem nebo hostováním podepsán zákonným zástupcem (Řády ČBF, 2023).

5.1.2 Rozhodování o přestupech

Při přestupech matriční komisař ověřuje soulad údajů na žádosti o přestup s údaji v informačním systému ČBF a jsou-li všechny náležitosti v pořádku, žádost o přestup

schvaluje. V případě, že je pro uskutečnění přestupu požadována finanční náhrada, matriční komisař pozastaví rozhodnutí o přestupu do doby finanční úhrady (Řády ČBF, 2023).

V případě, že přestup ohlásí více než dva hráči kategorie mládež bez souhlasu svého mateřského klubu v jednom přestupním období a nemají s mateřským klubem platnou hráčskou smlouvu, matriční komisař rozhodne o přestupu jen dvou hráčů, přičemž se řídí těmito kritérii:

- Přednost mají přestupy do vyšší soutěže
- V případě přestupu do stejné soutěže má přednost hráč, který přestupuje do družstva, jenž se v předchozím hracím období umístilo na vyšší pozici

Toto rozhodnutí matriční komisař předává jak mateřskému klubu, tak všem klubům do přestupu zainteresovaných.

Matriční komisař žádost o přestup zamítne v těchto případech:

- Žádost o přestup byla podána mimo stanovený termín
- Nebyly splněny veškeré potřebné náležitosti
- Hráč se rozhodne přestoupit do družstva, které má prokazatelně nesplněné závazky vůči ČBF

Matriční komisař posoudí žádost a rozhodne o přestupu nejpozději do 15 kalendářních dnů od doručení všech náležitostí, nejpozději však do 31. července daného roku. Datum rozhodnutí bude dále zaznamenáno v informačním systému ČBF (Řády ČBF, 2023).

6 CÍL PRÁCE

Primárním cílem této bakalářské práce je zjistit, zda prezenze zahraničních hráčů, a především jejich preference v otázce herního využití negativně či pozitivně ovlivňuje vývoj domácího talentu v Kooperativa NBL z vlastního pohledu vybraných hráčů aktuálně nastupujících v české nejvyšší basketbalové lize. Sekundárním cílem této práce se jeví otázka, proč se Česká republika nemůže pyšnit vyšším počtem basketbalových hráčů úspěšných zejména v zahraničí jako třeba hráčů hokejových či fotbalových z jiného úhlu pohledu a zda by na tuto otázku mohly přinést odpověď právě výsledky tohoto výzkumu. Výzkum je ve své první části prováděn analýzou sekundárních dat. Analýza sekundárních dat je doplněna vlastním výzkumem v podobě polostrukturovaných rozhovorů. Tyto rozhovory byly prováděny s aktuálními hráči vybraných klubů Kooperativa NBL z různých věkových kategorií s cílem zjistit, jak vnímají své zahraniční spoluhráče nebo protihráče. Na rozdíl od metodiky Özmena (2019), který dopady zahraničních hráčů na Tureckou TBSL sledoval ze statistického pohledu, autor této práce chtěl prozkoumat názorový pohled domácích basketbalistů, a to, jak se oni sami cítí ohledně prezenze zahraničních hráčů v Kooperativa NBL.

7 METODICKÁ ČÁST

7.1 Sekundární data

„Sekundární data, jsou informace, které byly vytvořeny někým jiným a jsou dostupné pro další užití“ (Flowerdew a Martin 1997). Pro nastínění problematiky zahraničních hráčů v domácích soutěžích je využita právě metoda sběru sekundárních dat. Pro vysvětlení dané problematiky je využito odborných článků od autorů Maguire, Crossan, Özmen a dalších. Tyto články jsou pečlivě prostudovány a následně zanalyzovány, tak aby byla problematika, kterou se tato práce zabývá přehledně a srozumitelně vysvětlena.

Pro tuto práci slouží analýza sekundárních dat jako jakýsi základ a nastínění situace pro samotný vlastní výzkum. Esenciálním se stal výzkum Özmena (2019), který poukázal právě na problematiku neúměrného množství zahraniční hráčů v Turecké TBSL a jejich přednostní využívání před domácími basketbalisty. Závěrem této práce bylo konstatování faktu, že uvolnění kvót pro maximální počet zahraničních hráčů na jedné soupisce konkrétního týmu v konečném důsledku negativně ovlivnilo výkonnost domácích basketbalistů, ale především úspěšnost tureckého národního týmu na mezinárodních turnajích. To autora práce upevnilo v důležitosti tohoto výzkumu. Nutné je dodat, že účelem této práce není porovnávat její výsledky s výsledky výše zmíněné práce Özmena z roku 2019 jelikož se autoři obou prací rozhodli danou problematiku sledovat z různých úhlů pohledu. Zatímco Özmen pozoroval Tureckou TBSL z čistě statistického a faktického pohledu, kdy na konkrétních číslech prokázal souvislost mezi zhoršenými výkony tureckých basketbalistů a uvolněním kvót, které více liberalizovali prezenci zahraničních hráčů v TBSL. Naopak autor této práce se zajímá výhradně o pohled domácích hráčů v Kooperativa NBL a jejich názorech a o tom, jak oni sami vnímají prezenci zahraničních hráčů v domácí soutěži. Práce Özmena je tedy v této práci zmíněna čistě z důkazních důvodů a jako potvrzení autorovi myšlenky, že zahraniční hráči ovlivňují domácí basketbalisty a jak již bylo výše zmíněno, hlavním cílem této práce je zjistit, zda se čeští hráči cítí těmi zahraničními ovlivnění negativně či pozitivně ať už po psychologické nebo herní stránce.

Autor práce se tedy pomocí polostrukturovaných rozhovorů s aktuálními hráči Kooperativa NBL pokusil zjistit hráčský pohled na danou tematiku. V úvodní části je dále

nastíněna problematika sportovní globalizace a migrace sportovců ze své mateřské země za lepšími politickými, ale zejména ekonomickými podmínkami. Tato část napomáhá především k představení možných důvodů, proč se basketbaloví hráči stěhují ze svých mateřských lig do těch zahraničních.

7.2 Primární data

Proto aby mohla být daná problematika zkoumána, musí se pro tuto práci specifikovat základní soubor a z ní následně vytýčit i vzorek výzkumný.

„Základní soubor je množina všech jednotek, které spadají do naší definice zkoumaného objektu nebo subjektu“. (Emil Drápela, 2021).

Pro tuto práci základní soubor tvoří všechny týmy působící v Kooperativa NBL pro sezónu 2023/24 a jejich hráči české národnosti. Vybrání jsou jen hráči české národnosti, protože se zkoumá jejich pohled a názor na danou problematiku. Pro tuto práci je důležitý pouze fakt, že v České Kooperativa NBL zahraniční hráči jsou, a že by jejich prezence mohla mít negativní nebo pozitivní dopad na rozvoj českých hráčů. Proto pro tuto práci není důležité dále zahraniční hráče zkoumat a výzkum bude zaměřen na hráče české národnosti.

„Výzkumný vzorek je soubor jednotek vyňatý ze souboru základního, díky kterému můžeme daný výzkum provést v případě, že je základní vzorek příliš velký. Výzkumný vzorek musí být reprezentativní a výsledky, které výzkumem získáme musí být zobecnitelné na celý základní vzorek“. (Emil Drápal, 2021).

Do výzkumného souboru byly nejdříve za pomoci postupu záměrného výběru vybrány všechny týmy Kooperativa NBL. Z důvodu časové a finanční náročnosti tohoto výzkumu se vybraly čtyři týmy, které neměly problém poskytnout potřebné informace a ochotně uvolnily několik vybraných hráčů k zodpovězení otázek předem připraveného polostrukturovaného rozhovoru. Hráči byli vybíráni záměrně na základě věkové kategorie, kdy se primárně využívali mladší hráč do 24 let, kteří zatím neměli se zahraniční kariérou zkušenost nebo hráči starší 25 let, kteří už si zahraničím prošli nebo se do něj vůbec nevydali. Autor této práce si tyto dvě konkrétní věkové skupiny vybral na základě subjektivního názoru, kdy se domnívá, že hráči do 24 let věku se považují za

stále mladé hráče, kteří budou maxima svých schopností teprve dosahovat, tudíž mají potenciál se stále zlepšovat. Naopak hráči starší 25 let by už měli být na svém maximu a podávat nejlepší výkony své kariéry. Nutno dodat, že toto dělení sloužilo zcela k získání pohledu a názoru na danou problematiku od dvou různých věkových skupin, otázky z polostrukturovaného rozhovoru se na základě věkové skupiny nikterak nelišily.

Konkrétní hráči byli do tohoto výzkumu pozváni přes trenéry nebo vedoucí týmů, na něž autor získal kontakt díky vedoucímu této práce, doktorovi Williamu Crossanovi. S trenéry a vedoucími týmů byl autor v kontaktu pouze za účelem pozvání vybraných hráčů na rozhovor a dohodnutí místa a času konání. Vlastního výzkumu se dále účastnili pouze hráči.

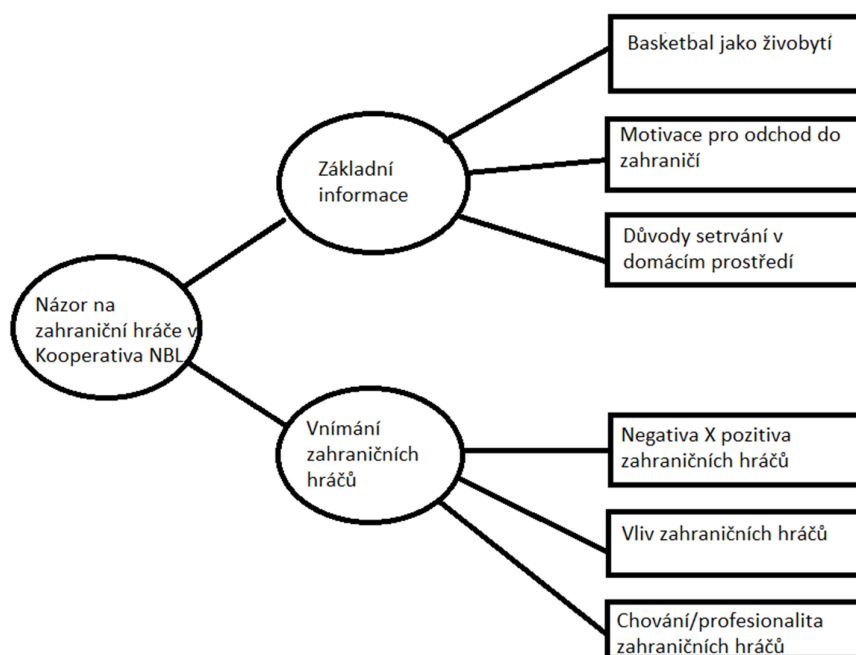
Celkem se pro tuto práci zúčastnilo polostrukturovaného rozhovoru 11 hráčů ze čtyř klubů jejichž jména a názvy jsou zcela anonymizována a v žádné části této práce nejsou konkretizována, proto se bude o jednotlivých hráčích dále hovořit v podobě například: hráč č.1 z týmu č.2 nebo hráč č.3 z týmu č.3 a podobně. Celkem pět hráčů z výzkumného vzorku spadá do věkové skupiny 19-24 let, zbylých šest spadá do věkové skupiny 25 a více let. Všichni hráči se výzkumu zúčastnili dobrovolně, což potvrzují dokumenty s informovaným souhlasem, které je možné shlédnout v přílohách této práce. Jak je již výše zmíněno, veškerá jména hráčů, jenž souhlasili s účastí v daném rozhovoru, budou anonymizována a nebudou ani specifikovány žádné konkrétní informace o hráčích, na základě nichž by mohlo dojít k odhalení jejich identity, jakou jsou například herní statistiky, jméno klubu, v němž aktuálně působí a podobně. Autor práce si nemyslí, že by konkretizace daných hráčů měla přinést pro tento výzkum další benefity, a proto se je rozhodl nezmiňovat. Hráči o tom byli informováni jak prostřednictvím dokumentu s informovaným souhlasem s kterým byli všichni aktéři daného rozhovoru před jeho uskutečněním srozuměni a následně ho podepsali, dále bylo autorem práce před samotným sběrem dat hráčům verbálně přiblíženo téma a účel této práce, stejně tak jako anonymizace veškerých hráčových dat a předána informace, že rozhovor se bude nahrávat na mobilní zařízení pouze v audio podobě bez vizuálního nahrávání a že tyto nahrávky budou z mobilního zařízení odstraněny v okamžiku přepsání jednotlivých rozhovorů do písemné podoby.

Autor práce dále nabídl poskytnutí jednotlivých rozhovorů v písemné podobě všem jeho aktérům pro případnou kontrolu nebo úpravu v případě, že by hráči s odstupem času

chtěli své odpovědi změnit. Žádný z hráčů si nepřál zaslat přepis rozhovoru v písemné formě a rozhovory jsou tedy autentické a po sběru dat už nejsou odpovědi dále upravované. Autor se pouze rozhodl pro redigovanou transkripci, to znamená že je promluva přepsána do hovorové až spisovné češtiny. Veškeré rozhovory jsou stejně tak jako dokumenty s informovaným souhlasem k dispozici v přílohách této práce.

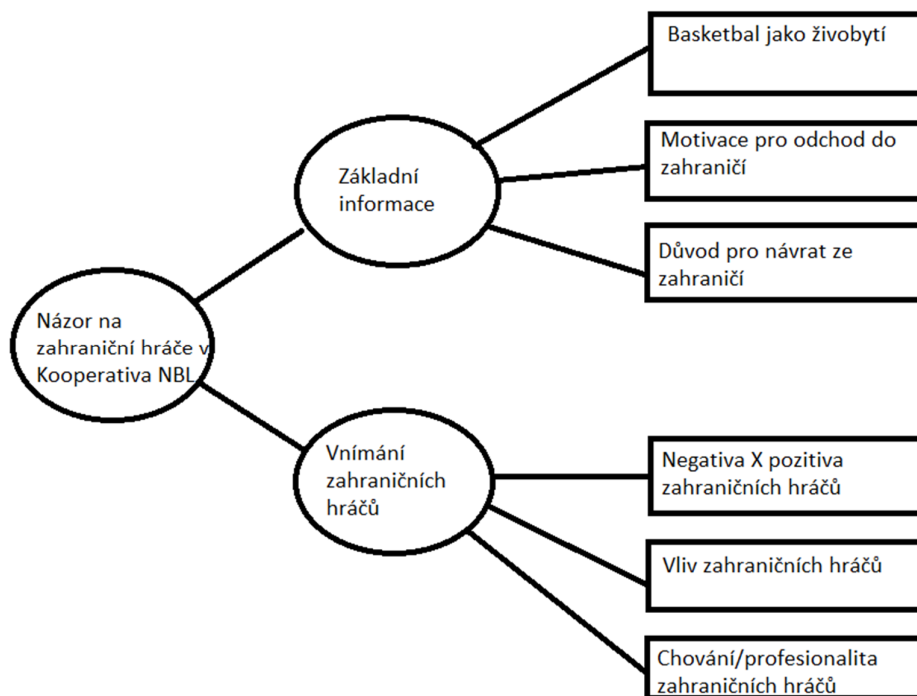
Rozhovory byli realizovány v období od 9. dubna 2024 do 23. dubna 2024 a po předchozí domluvě s trenéry či vedoucími týmu realizovaný v prostorech sídla jednotlivých týmů před nebo po tréninkové jednotce, tak, aby byli všichni hráči z jednoho družstva k dispozici a nemusel se pro každého hráče hledat vlastní datum. Rozhovory byli uskutečněny jednotlivě, tak aby se hráči navzájem ve svých odpovědích nemohli ovlivnit. Pro polostrukturovaný rozhovor byla vytvořena dvě základní schémata operacionalizace (obrázek č.1 a č.2). Rozhovory se odlišují pouze na základě toho, zda už měl hráč v předchozí kariéře zkušenost se zahraničním angažmá či nikoliv. Z důvodu měnící se struktury rozhovorů a častému přizpůsobování se respondentovi na základě jeho odpovědí nejsou v daném schématu uvedena číselná pořadí otázek.

OBRÁZEK Č. 1: OPERACIONALIZACE POLOSTRUKTUROVANÉHO ROZHOVORU (HRÁČI BEZ ZKUŠENOSTI SE ZAHRANIČNÍM ANGAŽMÁ)

Zdroj: vlastní zpracování

OBRÁZEK Č. 2: OPERACIONALIZACE POLOSTRUKTUROVANÉHO ROZHOVORU (HRÁČI SE ZKUŠENOSTÍ SE ZAHRANIČNÍM ANGAŽMÁ)

Zdroj: vlastní zpracování

Autor práce dodržel toto schéma u všech respondentů, nikterak však pořadí či přesné znění otázek. V reakci na respondentovu odpověď se častokrát muselo pořadí otázek či jejich přesné znění částečně upravit. Pokud měl respondent další připomínky, které se nepřímo týkaly daných otázek, dostal k tomu prostor. Na tomto základě byla do polostrukturovaného rozhovoru přidána otázka ohledně chování/profesionality zahraničních hráčů o které se z vlastní iniciativy rozpovídal hráč č.1 z týmu č.1. Jelikož se tato otázka zrodila v prvním rozhovoru a autorovi přišla zajímavá a vypovídající, rozhodl se jí zařadit do všech ostatních rozhovorů.

8 ANALÝZA ROZHovorŮ S HRÁČI KOOPERATIVA NBL

Autor této práce se rozhodl výsledky získaných rozhovorů s jedenácti hráči aktuálně hrajícími za čtyři kluby Kooperativa NBL shrnout do následujících rovin. Otázky byly rozděleny do několika skupin, v nichž byly reflektovány odpovědi respondentů a z toho vyvozeny patřičné výsledky. Autor práce měl navíc přístup k tréninkové jednotce dvou ze čtyř týmů, jenž se výzkumu zúčastnili a díky tomu mohl u některých odpovědí přidat svůj názor, zda odpovědi odpovídaly reálné náladě a atmosféře, která na dané tréninkové jednotce panovala.

8.1 Basketbal jako živobytí

Cílem této části rozhovoru bylo hráče trochu rozmluvit a naladit na další, důležitější otázky pro samotný výzkum. Autor se zde snažil zjistit, jak vážně hráči hrající v Kooperativa NBL svůj sport berou a zda se tomu dokážou věnovat na takové úrovni, aby je to uživilo nebo zda si k tomu musí hledat další zdroje příjmu.

Všichni respondenti se shodli na tom, že basketbal je pro ně hlavní částí života a podmiňují tomu vše, ať už se to týká u mladších kluků studia, nebo u starších hráčů různá stěhování, zakládání rodiny a podobně.

Většina respondentů se basketbalem žije nebo ho mají jako jediný příjem ke studiu, pouze dva respondenti se svými odpověďmi lišili. Oba byli shodou okolností ze stejného týmu, dále zmiňovaném jako týmu dva. Respondent č.1 z týmu č.2 uvedl: *„Co se týče basketu, tak něco málo z toho mám, mám z toho nějaké peníze a normálně k tomu studuje VŠ a do toho teda i pracuji s dětmi.“*

Hráč č.3 z týmu č.2 již nestuduje, ale uvedl, že i když se basketbalu věnuje profesionálně, finančně to nestačí a musí k tomu mít další blíže nespecifikované zaměstnání alespoň na poloviční úvazek. I přesto, že ve své odpovědi zmiňuje nutnost dalšího zaměstnání a i to, že basketbal v Česku není na první místě, tak se snaží tomuto sportu věnovat s maximálním úsilím. *„Tak jelikož basketbal není v Česku na prvním místě, tak k tomu jsem nucen dělat věci navíc, takže jsem normálně zaměstnaný na poloviční úvazek, ale*

co se týká nějakého toho přístupu k tomu basketu, tak se právě snažím, aby to byla náplň mého života.“

Hráč č.1 z klubu č.3 uvedl, že se po střední škole dále snažil studovat na vysoké škole, ale postupem času ho vzdělávání omrzelo například i z důvodu dojíždění, a proto se rozhodl od toho ustoupit a začal se věnovat basketbalu na „plný úvazek“. *„Tak po střední jsem zkoušel studovat do toho basketu, ale nějak za první mě to nebavilo, ani jsem nebyl nějak studentskej typ a tady to bylo těžší s tím, že se nespolečuje s žádnou školou nebo tak a dojíždění bylo složité, takže jsem začal hrát basket a teďka se tím žívím a mám to jako jediný povolání.“*

Více se na dané téma rozpovídal hráč č.3 z klubu č.4 jenž už je na sklonku kariéry a díky tomu mohl reflektovat celou svou kariéru a vzpomínal na to, co všechno mu basketbal dal, ale zároveň co pro to musel obětovat. V jedné z dalších odpovědí uvedl, že už nemyslí na další stěhování, a že ve městě ve kterém působí si už buduje dlouhodobé zázemí a jeho myšlenky už směřují tímto směrem a basketbal už upadá na druhou kolej. *„Tak v současné chvíli mám jenom basket a samozřejmě je to hodně velká součást mého života, hraju už nějakých 27 let a vlastně od nějaké puberty jsem se tomu začal věnovat jako na nějaké větší úrovni, víc profesionálně, potom jsem se vlastně s basketem dostal do Ameriky, protože jsem studoval, takže jsem dostal díky tomu stipendium, takže můžu říct, že basket více méně formuje můj život. Všechno se to točí a vlastně i do teď točilo kolem basketbalu, stěhoval jsem se tam kde jsem měl smlouvu, kde jsem hrál, tak je to obrovská součást mého života.“* A na otázku, zda má ještě ambice měnit klub a vycestovat do zahraničí odpověděl: *„Ne, tak na to už nemyslím, tady už mám zařízený život, tak to už je samozřejmě složitější a současné době o tom určitě nepřemýšlím.“*

8.2 Analýza motivace odjet do zahraničí

Tato část rozhovoru se týkala osmi hráčů, kteří ještě neměli zkušenost se zahraniční kariérou a zde bylo cílem pokusit se zjistit, proč se do zahraničí ve své kariéře ještě nedostali a jestli mají motivaci k tomu se do zahraničí vůbec prosadit nebo jestli radši preferují setrvání v domácím prostředí.

Zde se odpovědi lišily už mnohem více než u předchozího segmentů. Dá se říct, že každý hráč měl vlastní názor, proč se do zahraničí ještě nepodíval. Jako nejčastější důvody byly zmíněny nedostatečné příležitosti. Hráči nedostali ze zahraničí nabídku ať už vůbec anebo pouze nebyla dostačující na to, aby bylo pro hráče lukrativní do zahraničí odjet. Dále mladší hráči zmiňovali školu a budování si jakýchsi „zadních vrátek“ v případě by se v basketbalu nedokázali profesionálně uchytit.

Respondent č.1 z týmu č.2 se vyjádřil, že primárně nedostal žádnou zajímavou nabídku, ale následně v odpovědi dodal právě ohled na studium a nedostatečnou odvalu do zahraničí v mladém věku a průběhu studia vycestovat. *„Jednak nebyla žádná nabídka, a já jsem měl vždycky tady v Česku třeba školu nebo něco, co mě trošku táhlo k tomu abych zůstal tady a na nějaký Erasmus, když jsem byl menší jsem si netroufal, s tím basketem je to takový složitější a nebyl na to úplně čas nebo příležitost.“*

Spoluhráč se stejného týmu, tedy hráč č.2 z týmu č.2 se ve své odpovědi výrazně lišil. Sám přiznal, že už nabídku, která by ho zajímala dostal, ale přestup mi nakonec zhatila pandemie Covidu-19 a následně zvolil cestu rozvoje v domácím prostředí k čemuž naznačil, že skok s juniorských kategorií do té mužské je pro jeho kariéru klíčový a cítil, že se lépe prosadí v české soutěži než někde v zahraničí. *„Nabídky jsem měl, první mi překazil Covid a potom jsem si řekl, že ta česká cesta bude o něco lepší, ten skok do neznáma, když jsem takhle mladej, je to pro mě první rok u chlapů, to je za mě smrt, takže jsem se chtěl nějakým způsobem rozjet, ukázat se a rozvíjet ty schopnosti tady v Česku a pak když tak popřípadě nějaký nabídky.“*

Předchozí dva respondenti spadali do skupiny mladších hráčů, kde se dá očekávat stále nějaký rozvoj a případné další příležitosti do zahraničí odcestovat. Hráč č.1 z týmu č.4 však už patří do kategorie starších hráčů a moc času mu na zahraniční kariéru tedy nezbyvá. Ve své odpovědi zmínil, že určitě motivaci podívat se do zahraničních lig v mladším věku měl a stále si ji v sobě drží a je to něco co by chtěl do konce kariéry vyzkoušet. Dále poznamenal, že nabídky k odchodu měl, ale rozhodl se je nevyužít. *„Určitě jsem tam motivaci měl se dostat, myslím si, že je to pro Čecha kterej hraje českou ligu docela těžký, protože myslím si, že česká liga nepatří mezi nějaké top soutěže v Evropském měřítku a takže člověk musí v té soutěži vyčnívat, aby se do toho zahraničí dostal, nicméně nějakou nabídku jsem měl, ale nepřijal jsem ji, ale do budoucna bych*

určitě chtěl, třeba jeden rok alespoň zkusit hrát někde v zahraničí a vyzkoušet si to jaké to je.“

Naopak hráč č.1 z týmu č.1 uvedl, že ve svém věku už motivaci podívat se do zahraničí vůbec nemá a spíše se soustředí na to, aby si vylepšil pozici v domácím prostředí. Na otázku, zda má motivaci se do zahraničí ještě podívat uvedl jasně: *„U mě už asi ne, je mi 25 let a už ten posun do zahraničí vidím obtížně a spíš se soustředím na to zůstat a udržet se tady v domácí lize.“*

8.3 Důvody, proč se hráči ze zahraničí vrátili zpět do České ligy

Tato část se týká zbylých tří hráčů, kteří mají se zahraniční kariérou nějakou zkušenost, někdo menší a někdo větší. Cílem tohoto úseku bylo tedy zjistit, proč se daní hráči v zahraničí nerozhodli zůstat a z jakých důvodů se vrátili zpět právě do české soutěže.

Zde měl opět každý hráč své vlastní odůvodnění pro svůj návrat zpět do české ligy. Respondent č.3 z týmu č.2 odehrál v zahraničí pouze jeden zápas a jako důvod svého návratu uvedl již výše zmíněnou začínající pandemii Covidu-19, přičemž chtěl být v této době spíše na blízku rodině a basketbal šel stranou. Daný hráč však pomyslné dveře do zahraničí nezavřel a uvedl, že tam ta ambice stále je a že by se tam rád znovu podíval.

Naopak hráč č.2 z týmu č.3 odehrál v zahraničí celé dvě sezóny a zejména o té první se vyjádřil, že mu vyšla nadstandardně, ale i přesto v té druhé mu byla snížena minutáž a nedokázal navázat na úspěšnost předchozí sezóny. *„Tak důvod byl jednoduchý, měl jsem první sezonu velmi dobrou, druhou sezonu jsem nedostával takovou minutáž a příležitost na hřišti jakou bych si představoval a vlastně naskytla se nabídka z Týmů XXX což dlouhodobě jeden z nejlepších týmů v Česku, takže jsem se vrátil zpátky do Česka.“*

Na navazující otázku, zda v něm stále přetrvává motivace vrátit se do zahraničí a trvale se tam prosadit odpověděl že ano, i vzhledem k té první povedené sezóně a následnému propadu. *„Chtěl bych ještě, přece jenom to pro mě ještě není úplně uzavřená kapitola, myslím si, že po té první sezóně, kterou jsem měl řekl bych až nad míru úspěšnou, ten propad byl obrovské a do teď nevím důvod toho propadu, takže bych se určitě chtěl ještě do zahraničí podívat.“*

Poslední respondent č.3 z týmu č.4, který má zkušenosti se zahraniční soutěží si dokonce jako jediný vyzkoušel více než jednu zemi. Ve své odpovědi přiblížil, že se v jeho kariérních krocích vždy snažil vyhodnocovat všechny okolnosti a vždy se snažil vybrat si tu nejlepší bez ohledu na to, zda přišla konkrétní nabídka ze zahraničí nebo z Česka. *„Tak samozřejmě je to o nějaké nabídce, já jsem doufal, že po Univerzitě půjdu a budu v tom zahraničí ještě déle, ale nejlepší nabídka co přišla byla z České ligy, byla tam šance tam hrát poháry, tak jsem se vrátil, pak jsem si to chtěl ještě zkusit, tak jsem šel do Turecka, byly tam nějaký věci co se jako okolo děly, tak jsem vyhodnotil, že nejlepší se bude vrátit, ale nebylo to, že bych preferoval být stále v Česku, ale myslím si, že to pro mě byla nejlepší možnost a vždycky jsem to podle toho vyhodnocoval.“*

8.4 Vliv zahraničních hráčů

V tomto segmentu se autor snažil sbírat klíčové informace pro tuto práci. Cílem bylo zjistit, jak se domácí basketbalisté v Kooperativa NBL cítí ovlivnění těmi zahraničními. Důležité bylo zejména zjistit, jak spolu hráči vzájemně vycházejí, jestli zde není jazyková bariéra a zda berou přítomnost zahraničních hráčů v domácí soutěži jako prospěšnou pro jejich kariéru či nikoliv.

V tomto ohledu se opět dali odpovědi rozdělit do několika segmentů. Mladí hráči vidí přítomnost zahraničních a často i zkušenějších basketbalistů pozitivně. Snaží se od nich učit jak po herní stránce, tak i po stránce kulturní. Hráč č.2 z týmu č.2 právě tu kulturní část ve své odpovědi vyzdvihl. Zmínil, že každý národ má svou vlastní herní kulturu a díky tomu může přidat do portfolia svých dovedností další aspekty, které by se v čistě českém prostředí nemohl naučit. Dále připomenul, že si díky zahraničním spoluhráčům může procvičit komunikaci v cizím jazyce což ve své odpovědi vyzdvihl. *„Tak přinášejí určitě nové zkušenosti z toho zahraničí, každá ta země má svůj specifický basket, když řeknu Amerika, tak ta má skvělou hru 1v1, třeba Srbové, tak ti jsou zarputilí a taky přidávají něco do té hry a určitě velký pozitivum beru to, že se mi rozvíjí ten jazyk, angličtina a komunikace s těmi hráči.“*

Hráč č.1 z týmu č.3 naopak na otázku odpověděl více globálně a uvědomuje si i mimo herní pozitiva, které zahraniční hráči do týmů domácím přinášejí. Přítomnost zahraničních hráčů bere jako fakt, který se praktikuje ve většině sportovních soutěžích. Zároveň se uvědomuje, že zahraniční hráči častokrát přicházejí na pozici hlavních hvězd týmu a že

je to potřeba, aby se daný tým mohl dál rozvíjet a posouvat a zahraniční hráči mohli těm domácím předávat své zkušenosti. „*Tak když si vezmeme všechny týmy v Česku ale i zahraničí, tak každý tým má cizince pak konkrétně spíš Američany a myslím si, že to je potřeba, že Česká liga i přestože to není jedna z top lig Evropy, tak cizinci jsou důležitá část týmu, protože většinou přicházejí jako posily a jako hráči, kteří by měli ten tým nějakým způsobem vést.*“

Naopak starší hráči, kteří taky často vzpomínali spíše pozitivní názory na zahraniční hráče, tak si zároveň uvědomovali i negativa, která spolu přinášejí. Respondent č.1 z týmu č.4 na otázku, zda si myslí, že zahraniční hráči zabírají herní minuty pro ty domácí odpověděl následovně: „*Myslím si, že je to pravda tak z poloviny. Myslím si, že čeští hráči na sobě tolik nemakají a tohle je může přimět k tomu, aby více snažili a zlepšovali se, ale zároveň je tu nějaký limit na počet zahraniční hráčů v jednom týmu a možná by se ty limity měly nějakým způsobem trochu zpřísnit, aby ty český týmy měli na hřišti třeba furt českého hráče.*“

S podobnou odpovědí přišel i hráč č.3 z týmu č.1, který taktéž nejdříve uznal, že přítomnost zahraničních hráčů přináší i pozitivní aspekty, avšak zmínil že pouze do jisté míry s ohledem na poměr počtu domácích hráčů k těm zahraničním, kteří se potkají v jeden čas na palubovce. „*Do nějaký míry to беру určitě jako pozitivní aspekt, protože to posouvá celou soutěž tam kam by měla směřovat, ale jak říkám do jistý míry, potom když jako máte na palubovce pět zahraničních hráčů a nemáte žádný Čechy, tak už to беру negativně.*“

8.5 Pozitiva x negativa zahraničních hráčů

V tomto segmentu se autor práce snažil navázat na předchozí část a získat konkrétní odpovědi. Po hráčích chtěl získat konkrétní příklady pozitivních a negativních aspektů z jejich subjektivního pohledu.

Zde se odpovědi zejména na pozitivní aspekty přítomnosti zahraničních hráčů více sjednotily a hráči se shodli na tom, že své zahraniční spoluhráče, ale i protihráče berou více jako motivaci a snaží se od nich pochytit jejich návyky a herní vlastnosti, které si zahraniční hráči osvojili právě v zahraničí a do české ligy je přivezli.

Respondent č.1 z týmu č.1 ve své odpovědi zdůraznil, že prezenci zahraničních hráčů bere více jako motivaci proto se ukázat trenérům a dokázat jim, že se dá stavět i na českých hráčích a nemusí se za každou cenu přivádět ti zahraniční. „*Obecně to беру více jako motivaci, ukázat se trenérům, že na to jako čeští hráči máme a že není třeba sem přivádět několik Američanů, aby nás potahali, ale že se jim dokážeme vyrovnat.*“

Dále hráč č.3 z týmu č.4 ocenil zvyšující se kvalitu a kompetitivnost na základě prezence zahraničních hráčů a herních aspektů, které do českého prostředí přinášejí a nutí domácí basketbalisti na to reagovat a tím se můžou ve svých kariérách kvalitativně posouvat. „*Já to беру asi jako pozitivně, protože to zvyšuje úroveň a kompetitivnost té soutěže, protože samozřejmě z těch domácích zdrojů nejde vyskládat celou ligu, pokud samozřejmě jsou přínosem, když se ten zahraniční hráč nebere jako na ozdobu, tak samozřejmě je to přínosem. Zvyšuje to tu úroveň té soutěže, nějaké to vnímání, že to není uzavřený a přináší nové prvky do té soutěže a naši hráči se s tím musí vyrovnávat ať už s jiným stylem basketu a určitě to nějak obohacuje i ty hráče.*“

Respondent č.1 z týmu č.3 ve své odpovědi zejména vyzdvihl, že ho motivují tréninky s lepšími hráči, kteří jsou většinou právě ti zahraniční a uvádí, že ho to posouvá herně více, než kdyby trénoval s kluky na stejné nebo nižší výkonnostní úrovni. „*Tak já si myslím, že je důležitý hlavně pro mě v mladým věku, že jsou tu lepší hráči s více zkušenostmi a samozřejmě od nich se můžu učit a za druhý tým že budu trénovat proti lepším hráčům, tak se automaticky budu i víc zlepšovat, než kdyby to byli hráči na stejný úrovni, tak já individuálně bych nepotřeboval být s horšími hráči.*“

U negativních aspektů už hráči spíše navazovali na odpovědi z předchozího segmentu a zejména na minutáž, kterou mají zahraniční hráči často větší než ti domácí.

Hráč č.2 z týmu č.4 ve své odpovědi poznamenal, pozitivum přítomnosti zahraničních hráčů v domácím prostředí, zároveň však poznamenal, že jich bývá často až přemíra a kluby se pak odchýlí od výchovy vlastního talentu a jen si ho kupují ze zahraničních lig. „*Ti hráči bývají nejkvalitnější z toho týmu, takže to určitě je plus, ale z pohledu domácího hráče je to zabírání těch míst, a proto toho hráče nebo soutěž to není úplně dobrý, protože ten talent se jenom kupuje a nevytváří.*“

Neutrální a více pragmatický pohled přinesl hráč č.2 z týmu č.3, který uvedl, že si v jeho v fázi kariéry už nepotřebuje dokazovat to, zda dosáhne na kvality svých zahraničních

spoluhráčů, spíše se od nich snaží učit a přebírat herní segmenty, které vnímá jako prospěšné pro svou vlastní hru. *„Tak v mé fázi kariéry už to není úplně o tom abych zkoušel si dokazovat, že jsem lepší než oni, spíš občas když vidím, že mají nějaký dobrý věci, tak se je snažím napodobovat, ale spíš je to o tom, že už každý v tom týmu víme, jakou máme roli a tu svojí roli plníme.“*

8.6 Chování a profesionalita zahraničních hráčů

Jak již bylo zmíněno v operacionalizaci jednotlivých rozhovorů, tato otázka byla zahrnuta až v průběhu sběru dat na základě připomínky respondenta č.1 z týmu č.1, který se samostatně na dané téma rozhovořil. Cílem této části bylo zjistit, jak se zahraniční hráči z pohledu českých basketbalistů dokážou adaptovat na jinou kulturu a jak dodržují týmová pravidla či profesionální vystupování.

Již zmíněný respondent č.1 z týmu č.1 se k dané tematice vyjádřil takto: *„Občas to chování není úplně adekvátní, je to teda dost individuální a každý hráč to má trochu jinak, ale občas si někteří myslí, že jim to tady patří, jako to jsou ty hlavní hráči, ale na druhou stranu je to pochopitelný, když hrají hodně minut, ale jak říkám, je to dost individuální a každý to má trochu jinak.“*

Respondent č.3 z týmu č.3 do své odpovědi zahrnul i nošení týmového oblečení, které zahraniční hráči ne vždy dodrží. *„Takhle, za tu mou kariéru, co hrají tu nejvyšší soutěž a zažil jsem těch cizinců docela dost, tak musím říct, že je to hodně individuální, někteří třeba nedodržují nošení týmových oblečení a mně osobně to úplně nevedí, ale je to takový, že jsme jeden tým a měli bychom tak vypadat i na venek.“* Dále zmínil marnou snahu zahraniční hráče naučit na nošení týmového oblečení a dodržování interních pravidel: *„rok co rok se jim to snažíme vysvětlovat a jako je to neúspěšný vždycky.“*

Naopak respondent č.3 z týmu č.1 si nedodržování týmových pravidel a občasné neprofesionality zahraničních hráčů je vědom, ale myslí si, že je to víc o trenérovi, aby si sjednal respekt a hráče přesvědčil k tomu, aby nosili jak týmová oblečení, tak dodržovali interní týmová pravidla. *„S tímto chováním jako máme zkušenosti, ale myslím si, že to je hodně o trenérovi on to jakoby vyžaduje a musí tam být nějaká autorita z jeho strany, aby to fungovalo.“*

Jeho spoluhráč respondent č.2 z týmu č.1 na druhou stranu nedělá rozdíly mezi zahraničními a domácími hráči a je si vědom, že ta profesionalita někdy chybí i u českých hráčů a je to tedy na každém, jak se v dané situaci chce prezentovat a zda se rozhodne interní pravidla dodržovat či nikoliv. „*U nás jsou ti kluci super, občas ta profesionalita trošku chybí, ale jak říkám, jsou to stejní hráči jako my, nám taky občas chybí a nevidím v tom nějaký zásadní rozdíl, lídři by přeci jen měli být i čeští hráči ti zkušenější.*“

9 DISKUSE

Hlavní přínos této práce spočívá ve zjištění dopadu prezence zahraničních hráčů na domácí basketbalisty v domácím prostředí. Osobitost toho výzkumu spočívá v tom, že se autor práce nezabýval žádnými ekonomickými ani politickými aspekty, které migrující hráči do zahraničních lig přinášejí ani porovnávání statistických ukazatelů zahraničních hráčů s těmi domácími. Autor práce se rozhodl prozkoumat subjektivní názory českých hráčů hrajících v Kooperativa NBL, a to, jak oni sami vnímají zahraniční hráče a jak se jimi cítí ovlivněny.

V české i zahraniční literatuře se objevuje několik studií založené na migraci sportovců a jak migrující sportovci ovlivňují prostředí do něhož se stěhují a jak jsou i oni sami migrací ovlivňováni. Často se na danou problematiku pohlíží byznysovým nebo statistickým pohledem. Například práce Crossana (2024) se zaměřuje na to jakou hodnotu migrující hráči zastávají pro případné destinace kam se takoví hráči rozhodnou odcestovat, naopak Özmen (2019) ve své práci sleduje statistické změny v různých herních aspektech domácích basketbalistů v Turecké TBSL před a po uvolnění kvót pro maximální počet zahraničních hráčů povolených na soupiskách jednotlivých týmů. Přímé porovnání pro zvolenou metodiku této práce ale chybí a v tom vidí autor podstatnou přednost tohoto výzkumu. I v jiných sférách světového sportu mimo basketbal se často více přihlíží na byznysovou stranu věci a fanouškovskou popularitu než na názory hráčů, jenž jsou hlavními propagátory svých sportů. Lákání cizinců do domácího prostředí přináší vyšší kvalitu dané soutěže, a i její vyšší popularitu což ve výsledku přináší organizátorům nebo vlastníkům těchto soutěží vyšší monetizaci. Často se však zapomíná, jaký názor mají na danou problematiku domácí hráči, kteří by se před vlastními fanoušky chtěli prosadit, ale přes přílišné protlačování zahraničních hráčů do domácích lig k tomu nedostanou příležitost.

Özmen ve své práci z roku 2019 potvrdil, že přílišná prezence zahraničních hráčů v Turecké TBSL měla negativní dopad na herní vytížení i úspěšnost domácích basketbalistů což v konečném důsledku vyústilo i ve zhoršené výsledky národního týmu. Jak již bylo výše zmíněné, chybí přímé porovnání v metodice sběru dat pro tuto práci, proto následující porovnání výsledků výzkumu Özmena (2019) a této práce je spíše orientační. Autor práce se z výsledků práce Özmena domníval, že zahraniční hráči budou

brání v českém prostředí negativně. Autor této práce má za to, že česká společnost je spíše proti přijímání cizinců do domácí kultury. I proto očekával negativní výsledky tohoto výzkumu a předpokládal, že čeští basketbalisté by byli raději, kdyby v domácím prostředí dostávali více příležitostí právě na úkor hráčů ze zahraničí. Výsledky polostrukturovaných rozhovorů však přinesli zřetelně pozitivní zpětnou vazbu. Když byli hráči dotazováni na to, jak vnímají své zahraniční spoluhráče i protihráče, odpovídali veskrze pozitivně. Aby autor tohoto výzkumu dostal i negativní zpětnou vazbu, musel se respondentů doptat na konkrétní aspekty, které by českým hráčům nemuseli vyhovovat. Ačkoliv si jsou čeští basketbalisté vědomi snížení minutáže na základě prezenze zahraničních hráčů, jejich první myšlenka na tuto problematiku byla pozitivní motivace a snaha se zahraničním hráčům vyrovnat a vzít si své herní minuty zpět. Mimo herní aspekty, které migranti do českého prostředí přinášejí si čeští hráči pochvalovali poznávání nových kultur a rozvoj cizího jazyka.

Z výsledků této práce se tedy dá konstatovat, že čeští hráči s těmi zahraničními vychází dobře a cítí se jimi být motivováni pro své vlastní zlepšení. Pozitivní výpovědi jednotlivých respondentů může autor potvrdit na základě účasti na tréninkových jednotkách dvou ze čtyř týmu jenž se daného výzkumu zúčastnili. Jak domácí, tak zahraniční hráči mezi sebou dobře komunikovali a nevšiml jsem si žádné potíčky, či nevlídného chování ani jedné ze stran. Na tréninkových jednotkách bylo možné pozorovat úrovnostní rozdíly mezi zahraničními a domácími basketbalisty, kdy ti zahraniční těžili ze svých zkušeností, ale i třeba kvalitnější stavby těla a vyšší atletičnosti. Domácí hráče to však nijak neodrazovalo, při nácviku herních situací těžili naopak ze svých silných stránek, které se u každého hráče lišily a svým celkovým výkonem se snažili vyrovnat výkonům svých zahraničních spoluhráčů.

Závěrem by autor rád dodal, že je velmi potěšen tím, že výpovědi domácích basketbalistů byli pozitivní a že vnímají své zahraniční spoluhráče jako motivaci pro své další zlepšení.

10 ZÁVĚR A DOPORUČENÍ

10.1 Shrnutí zkoumaných dat

Tato bakalářská práce zkoumá vliv zahraničních hráčů na české basketbalové hráče hrající v Kooperativa NBL. Aspekt, který je touto prací sledovaný je čistě názorový a na základě polostrukturovaných rozhovorů se autor dané práce snažil zjistit subjektivní pohled českých basketbalistů, a to, jak vnímají prezenci zahraničních hráčů v domácí soutěži.

V teoretické části se autor práce zabývá obecně sportovní migrací a globalizací za účelem pochopení, proč nejen basketbaloví hráči ale i ostatní sportovci volí pro své kariéry často přestupy do zahraničí a nezůstávají ve svých domácích soutěžích. Dalším hlavním tématem je realita českého basketbalu z pohledu kvót maximálního počtu zahraničních hráčů, které týmy Kooperativa NBL musí dodržovat a přestupní řád, který musí každý hráč i tým dodržovat v případě že chce přestoupit nebo ho chce samotný klub prodat. Značný úsek je věnovaný práci Özmena z roku 2019. Ten se na rozdíl od metodiky této bakalářské práce rozhodl zkoumat prostředí Turecké TBSL na základě statistických údajů před a po uvolnění kvót pro maximální počet zahraničních hráčů, kteří mohou být zapsáni na soupisce jednoho družstva. Zmínka o této práci má pouze ilustrační hodnotu a slouží jako ukazatel, že zahraniční hráči mohou mít přímý vliv na úspěšnost a rozvoj domácího talentu. Autor této práce nebral v potaz žádné statistické údaje a pouze za pomoci polostrukturovaného rozhovoru a vlastního vjemu, který získal díky osobní účasti na tréninkových jednotkách dvou ze čtyř týmů, jenž se výzkumu zúčastnily. Cílem této práce bylo tedy zjistit, zda vnímají domácí basketbalisté ty zahraniční pozitivně ve smyslu, že se od nich mohou učit díky zkušenostem, které zahraniční hráči nasbírali v průběhu své kariéry, či negativně s ohledem na sníženou minutáž a herní vytížení, které jde ve prospěch zahraničních hráčů.

Praktická část byla věnována samotnému výzkumu, tedy polostrukturovaných rozhovorů s 11 hráči ze čtyř družstev, kteří aktuálně hrají v Kooperativa NBL.

Výsledky rozhovorů se dají rozdělit do dvou částí: základní informace a vjem zahraničních hráčů. Základní informace pomohly získat obraz na to, zda se hráči dokážou v domácím prostředí uživit a vidí basketbal jako svoje ať už současné nebo v případě

studentů budoucí povolání a zda mají ambice vydat se ve své kariéře do zahraničí. Hráči, kteří už měli se zahraničním angažmá zkušenost byli dále dotazováni na důvod, proč se vrátili zpět do Čech a naopak ti, kteří se zahraničím ještě zkušenost neměli byli dotázáni na důvody proč tak ještě neučili, pakliže mají pro tuto variantu ambice.

Z výzkumu vyplynulo, že všichni hráči až na jednoho, kteří již nestudují a věnují se basketbalu na plný úvazek se tím dokážou uživit a žádnou další práci si navíc hledat nemusí. Pouze respondent č.3 z týmu č.2 uvedl, že si k basketbalové kariéře našel práci na poloviční úvazek.

Respondenti, kteří již měli zkušenost se zahraniční kariérou uvedli několik důvodů pro svůj návrat. Mezi důvody patřila pandemie Covidu-19, nedostatečné prosazení v zahraničí či prostý fakt, že z domácího prostředí dostali hráči lukrativnější podmínky a bylo pro ně výhodnější vrátit se zpět do Čech. Tito hráči byli tři a dva z nich uvedli, že stále mají ambice se do zahraničí vrátit a jeden uvedl vzhledem k pokročilejšímu věku, že takovou variantu už nevyhledává a spíše se soustředí na tvorbu rodinného zázemí v České republice.

U hráčů, kteří ještě zkušenost se zahraniční ligou nenasbírali byly odpovědi taktéž diverzifikované. Mezi hlavní důvody opět patřil nedostatek lukrativních nabídek nebo pandemie Covidu-19. Studující hráči několikrát uvedli, že se do zahraničí neodvážili kvůli studiu a tvorbě si jakýchsi „zadních vrátek“ pro případ, že by se jejich basketbalová kariéra nevyvíjela pozitivně.

V druhé části rozhovorů byl kladen důraz na hlavní cíl této práce, a to, jak domácí basketbalisté vnímají ty zahraniční. Naprostá většina hráčů vnímá prezenci zahraničních hráčů jako pozitivní jev a negativní aspekty začali hledat až na dotaz autora práce. Hráči se shodovali v názoru, že se od zahraničních hráčů mohou učit a přejímat herní styly z různých kultur ke kterým by jinak neměli šanci se dostat. Několik hráčů si uvědomuje i mimo herní přínosy pro český basketbal. Díky prezenci zahraničních hráčů se zvyšuje kompetitivnost a úroveň domácí Kooperativa NBL což může zapříčinit větší snahu českých hráčů prosadit se a mohou mít větší tendenci a snahu vyrovnat se kvalitě zahraničních hráčů. Jako výhodu zejména mladší hráči zmiňovali i cizí jazyk. Tréninkové jednotky, kterých se měl autor možnost zúčastnit byly vedeny v angličtině právě z důvodu prezence zahraničních hráčů. To mladší hráči brali jako velké pozitivum jak pro své

osobní životy, tak i pro budoucí přestup do zahraničí, kde nebudou mít tak velký problém s aklimatizací na jinou řeč.

U negativních aspektů, které hráči zprvu vůbec nezmiňovali a autor práce se je na to musel vyloženě zeptat, se často opakovala především snížená minutáž a občasná neprofesionalita zahraničních hráčů. Respondenti si jsou vědomi, že jim zahraniční hráči berou herní minuty, ale většina z nich to bere jako sportovní motivaci a spíš, než aby si na to stěžovali, tak dále vysvětlili, že je to vlastně motivuje k vlastnímu zlepšení a snaze vyrovnat se kvalitě zahraničních hráčů.

U otázky profesionality hráči zmiňovali občasné nedodržování interních pravidel. Například pozdní příchody na trénink nebo nedodržování týmového oblečení. Opět tento aspekt zmínili více jako fakt, kterého si na zahraničních hráčů všímají, ale nikdo se nevyjádřil, že by mu to vyloženě vadilo, či překáželo.

Sesbíraná data ukázala, že domácí basketbalisté si sice všímají negativních aspektů, které zahraniční hráči přinášejí do českého prostředí, ale obecně se o nich vyjadřují pozitivně a uvědomují si, že jejich prezence je přínosná pro zvyšující se kvalitu Kooperativa NBL, a i pro ně samotné, jelikož si od cizinců mohou přebrat herní aspekty, které by se v čistě domácím prostředí nemohli naučit a zvyšují tak svou vlastní kvalitu, a i šance podívat se do kvalitnější Evropských či zámořských lig.

10.2 Přínosy práce a doporučení

Hlavním praktickým přínosem této práce lze považovat průzkum českého basketbalového prostředí na nejvyšší úrovni a zjištění vlivu zahraničních basketbalistů na ty české ze subjektivního pohledu samotných hráčů. Díky metodě polostrukturovaných rozhovorů s vybranými hráči ze čtyř klubů působící v Kooperativa NBL dokázal autor této práce sesbírat základní povědomí o tom, jak se domácí basketbalisté ztotožňují s prezencí zahraničních hráčů ve svém domácím prostředí. Tato metoda výzkumu se dá využít i v ostatních soutěžích a ligách s cílem zjistit povědomí o zahraničních sportovcích i z jiných sportovních odvětví a výsledná data porovnat a vytvořit tak souhrnný pohled na danou problematiku.

Zajímavé by mohlo být přenesení výzkumu Özmena (2019) na České prostředí. Ten sledoval proměnu Turecké TBSL na základě zvyšujícího se počtu zahraničních hráčů v této lize a vypočítával statistický propad tureckých basketbalistů v několika důležitých herních aspektech jako je minutáž, počet proměněných i neproměněných střel a podobně. Dále by se mohla porovnat tyto potenciální statistická data s těmi názorovými, sesbíranými v této práci, a vytvořit tak kompletní, a nejen částečný obraz toho, jak jsou zahraniční hráči vnímáni v domácím prostředí.

11 SEZNAM LITERATURY

Andreff, W. (2009). The economic effects of 'muscle drain' in sport. *Labour Market Migration in European Football: Key Issues and Challenges*, 2(2), 9–31.

ARMSTRONG, M. (2002). *Řízení lidských zdrojů*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0469-2.

Campa, D. (2022). Exploring the market of soccer player registrations: An empirical analysis of the difference between transfer fees and estimated players' inherent value. *Journal of Sports Economics*

Crossan, W. (2024). Import-Export Value Variance in Czech Sport. Maguire, J., Liston, K., & Falcoux, M. (Eds.). *Handbook of Sport and Migration* (p. in print). London, UK: Edward Elgar Publishing.

Crossan, W., & Jezdik, M. (2011). Import or buy local: Comparative analysis of the use of foreign import players versus developing homegrown players in the Czech basketball league. *Official Conference Proceedings* (str. 5–18). XIII IASE a III ESEA Conferences on Sports Economics, Praha: Vysoká Škola Ekonomická v Praze – Oeconomica.

Crossan, W., & Ruda, T. (2019). Purchasing power? A cross-sport comparison of the use of imported athletes in Czech sports. In *Globalized Sport Management in Diverse Cultural*

ČBF. (2023). *Přestupní řád basketbalu* [online]. Dostupné z: https://cz.basketball/upload/docs/1684068749_P%C5%99estupn%C3%AD%20%C5%99%C3%A1d.pdf

Česká stopa v NBA. Víte, kolik našich hráčů už ve slavné soutěži hrálo? [online]. [cit. 22.10.2021]. Dostupné z: <https://www.olympijskytym.cz/>

DRÁPELA E., (2021). *Praktická humánní geografie*, ISBN 978-80-7494-580-9

ESPN.com [online]. [cit. 20.5.2023]. Dostupné z: <https://espn.com>

FIBA. (2022). *Pravidla basketbalu 2022, oficiální výklad* [online]. Dostupné z: https://cz.basketball/upload/docs/1693559697_Interpretace%20pravidel%202023_Y.pdf

Flowerder, R. & Martin, A. (1997). *Methods in Human Geography: A Guide for Students Doing Research Projects*

Hardman, A., & Iorwerth, H. (2014). Player quotas in elite club football. *Sport, Ethics and Philosophy*, 8(2), 147–156.

Korac Cup 1995-96 [online]. Dostupné z: <http://www.linguasport.com>

KRAFT, J., FÁREK, J. (2012). *Světová ekonomika v epoše globálních změn*. 1.vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci. 254 s. ISBN 978-80-7372-910-3.

LEE, S. (1966). A Theory of Migration. In: *Demography*. Jstor. [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/pdf/2060063?absegments=0%>

LIVESPORT. Euroliga – archiv výsledků, tabulky. [online]. [cit. 20.4.2024]. Dostupné z: <https://www.livesport.cz/basketbal/evropa/euroliga/archiv/>

Maguire, J. (2005). *Power and Global Sport Zones of Prestige, Emulation and Resistance* (1st ed.). Routledge.

Maguire, J. (2011). ‘Real politic’ or ‘ethically based’: Sport, globalization, migration and nation-state policies. *Sport in Society*, 14(7–8), 1040–1055.

Národní sportovní agentura. (2020) *Výsledky výzkumů: Míry popularity sportu v České republice 2020, Finanční náročnosti provozování sportů z hlediska pořizování potřebné výstroje a výzbroje* [online]. [cit. Prosinec 2020] Dostupné z: https://nsa.gov.cz/wp-content/uploads/2021/01/Vyzkumy_popularita_a_fin_narocnost_sportu_2020-2.pdf

One of the world's best centre forwards [online]. [cit. 30.5.2022]. Dostupné z: <https://www.fotmob.com>

Özmen, M.U., (2012). Foreign player quota, experience and efficiency of basketball players. *Journal of quantitative analysis in sports*

Özmen, M. U. (2019). Short-term impact of a foreign player quota liberalisation policy on domestic player performance: evidence from a regression discontinuity design. *International Journal of Sport Policy and Politics*

Petra Kvitová – životopis, úspěchy a WTA žebříček [online]. [cit. 3.1.2023]. Dostupné z: <https://www.teniszive.cz/>

PICHANIČ, M. (2004). Mezinárodní management a globalizace. 1. vyd. Praha: C. H. Beck. ISBN 80-7179-886-X.

Predators-Sharks, Avalanche-Blue Jackets to play in NHL Global Series [online]. [cit. 21.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/news/2022-nhl-global-series-teams-announced-333214498>

PROBALLERS. (2024). Basketball leagues stats coverage. [online]. [cit. 20.5.2024]. Dostupné z: <https://www.proballers.com/page/7-leagues-we-cover>

SEKOT, A. (2008). Sociologické problémy sportu. 1. vyd. Praha: Grada. 224 s. ISBN 978-80-247-2562-8

12 SEZNAM OBRÁZKŮ

obrázek č. 1: Operacionalizace polostrukturovaného rozhovoru (hráči bez zkušenosti se zahraničním angažmá)	34
obrázek č. 2: Operacionalizace polostrukturovaného rozhovoru (hráči se zkušeností se zahraničním angažmá)	35

13 SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 porovnání výkonnosti mezi zahraničním a domácí basketbalisti v sezónách 2012-13 až 2015-16.	23
---	----

14 SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 vývoj kvót vztahující se na počet zahraničních hráčů v Turecké basketbalové lize 1997/1998-2015/2016	21
Graf č. 2 porovnání počtu českých a zahraničních hráčů hrajících v Kooperativa NBL doplněno o počet českých hráčů hrajících v zahraničí v sezónách 2013-2022	27

15 PŘÍLOHY

15.1 Příloha č. 1: Žádost pro schválení etiky výzkumu v bakalářských a diplomových pracích vedoucím práce

Fakulta tělesné výchovy a sportu

MĚNÍME SVĚT POHYBEM MOTION IS OUR PASSION

© Etická komise UK FTVS, 2024 / Verze: EK UK FTVS 1 roz

Žádost pro schvalování etiky výzkumu v bakalářských a diplomových pracích vedoucím práce

Pravidlou odpověď zakroužkujte – odpovíte-li pokaždé ANO, tak sběr dat schvaluje vedoucí práce. Odpovíte-li alespoň jednou NE, není možné tento dokument využít a je třeba nechat si výzkum schválit etickou komisí (EK). Tuto žádost vyplňuje student(ka) společně s vedoucím práce.

Nástroj sběru dat: **Rozhovory** Měsíc a rok sběru dat: **Duben 2024**

Název bakalářské/diplomové práce: **Vliv cizinců na rozvoj českých hráčů v Kooperativě NBL**

Jméno řešitele(ky): **Tomáš Kleinhampl**

Jméno vedoucí(ho) práce/katedra: **Hr. William Morea Crossan, Ph.D.**

Výzkum je plánován primárně pro publikaci v bakalářské či diplomové práci (tj. tento dokument nemusí být přijatelný pro redakce časopisů, které vyžadují schválení výzkumu etickou komisí).	ANO - NE
Rozhovor proběhne v českém jazyce v ČR na veřejném bezpečném místě, nebo online.	ANO - NE
Respondenti budou dospělí osoby, které nejsou z vulnerabilních skupin (tj. svěprávné dospělé osoby, které nejsou: těhotné, ve výkonu trestu, členy menšin, křehkými seniory, osobami s mentálním či těžším zdravotním postižením, atp.).	ANO - NE
Respondenti budou osloveni 1) přes sociální média, ke kterým má řešitel(ka) či vedoucí práce volný přístup, nebo 2) přes vlastní či veřejně přístupné e-mailové adresy. 3) Bude-li třeba získat kontakty na respondenty od organizace/instituce/klubu či svolení s vyvěšením oslovení účastníků na jejich sociálních médiích, bude organizaci zaslán vedoucím práce schválený text vytvořený podle Přílohy 2.	ANO - NE
Data budou shromažďována a zpracovávána v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Při rozhovoru budou převzata pouze data: jméno, příjmení, kontakt, odpovědi na otázky, případně název organizace (tj. nebudou převzaty adresy bydliště, data narození, rodná čísla, ani další identifikátory osob). Všechna převzatá data budou bezpečně uchována na heslem zabezpečeném počítači v uzamčeném prostoru a budou anonymizována (smazána) či pseudonymizována (nahrazena jiným jménem/názvem) v přepisu rozhovoru a do 1 dne po odsouhlasení rozhovoru respondentem budou všechny dokumenty s osobními daty respondenta smazány (nejpozději však do 2 týdnů). E-maily od každého respondenta vymaže řešitel(ka) nejpozději do 1 dne po posledním kontaktu v rámci výzkumu. Název organizace nebude publikován, ale může být ústně zmíněn při obhajobě. Řešitel(ka) v maximální možné míře zajistí, aby získaná data nebyla zneužita.	ANO - NE
Odpovědi nebudou tak specifické, aby byly přiřaditelné k určité osobě. V případě, že by respondenti zmínili svá osobní data, na základě kterých by mohli být identifikováni, tak tato data budou do 1 dne po obdržení smazána. Řešitel(ka) rozumí, že text je anonymizován/pseudonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby a bude dbát na to, aby jednotlivé osoby ani organizace nebyly rozeznatelné v textu.	ANO - NE
Rozhovor bude zjišťovat běžné údaje (tj. nebude zjišťovat žádné citlivé informace, např. o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filosofickém přesvědčení, členství v odborech, zdravotním stavu, o sexuálním životě/sexuální orientaci, přesné informace o financích).	ANO - NE
Řešitel(ka) ani vedoucí není v rámci výzkumu ve střetu zájmů – výzkum jim nepřináší žádný benefit, jsou vzhledem k zkoumanému tématu nestranní, jejich vztah k získaným datům je neutrální (tzn. nejsou zaujatí ve prospěch určitého výsledku výzkumu). Mají-li vztah k respondentům či zkoumané organizaci, tak tato skutečnost bude uvedena v práci a získaná data nebudou porovnávána s daty získanými neporovnatelným způsobem.	ANO - NE
Výzkum představuje jen malé riziko, srovnatelné s riziky při běžné kancelářské práci.	ANO - NE
Informovaný souhlas bude vytvořen podle Přílohy 1 a bude schválen vedoucím práce před zahájením sběru dat. Respondent(ka) ho dobrovolně podepíše dvakrát – před započítím rozhovoru a po schválení přepsaného rozhovoru. Publikovány budou pouze respondenty schválené rozhovory nebo jejich části. Tato vyplněná a podepsaná žádost bude vyhotovena ve 2 originálech: 1 x bude uschována v uzamčeném prostoru u vedoucí(ho) práce, spolu s podepsanými informovanými souhlasy; 1 x bude spolu s odsouhlaseným textem informovaného souhlasu (bez podpisů a jmen respondentů) přiložena jako Příloha 1 do bakalářské/diplomové práce. Příloha 2 se nepublikuje.	ANO - NE

Podpis řešitele(ky): *[Signature]* Vyjádření vedoucího práce: 10 x ANO = není třeba podávat žádost EK

Podpis vedoucí(ho) práce/katedry: *[Signature]*

15.2 Příloha č. 2: Text informovaného souhlasu

Vážený pane,

v souladu se Všeobecnou deklarací lidských práv, nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů a dalšími obecně závaznými právními předpisy (jakož jsou zejména Helsinská deklarace, přijatá 18. Světovým zdravotnickým shromážděním v roce 1964 ve znění pozdějších změn (Fortaleza, Brazílie, 2013); Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zejména ustanovení § 28 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb.) a Úmluva o lidských právech a biomedicíně č. 96/2001, jsou-li aplikovatelné), Vás žádám o souhlas s Vaší účastí ve výzkumném projektu na UK FTVS v rámci *bakalářské práce* s názvem Vliv cizinců na rozvoj českých basketbalových hráčů v Kooperativa NBL prováděné na neutrálním, veřejném, bezpečném, předem domluveném místě, nebo online.

Projekt bude probíhat v období: 11.4.2023 – 31.5.2024

Výzkum bude realizován v souladu s platnými epidemiologickými opatřeními MZ ČR.

Cílem výzkumného projektu je zjistit, zda je rozvoj českých hráčů ovlivněn přítomností cizinců v domácí lize a zda jsou hráči ovlivněni pozitivně či negativně.

Způsob zásahu bude neinvazivní. Budete se účastnit rozhovoru, při kterém se budu ptát na otázky ohledně jak vnímáte přítomnost cizinců ve Vašem týmu nebo obecně v celé lize.

V rozhovoru nebudu zjišťovat žádná citlivá data.

Rozhovor bude nahrán mobilní telefon. ten samý den bude nahrán do počítače a bezprostředně poté z mobilního telefonu smazán. Po přepsání Vám bude předložen anonymizovaný či pseudonymizovaný rozhovor ke schválení, které potvrdíte podpisem na konci tohoto dokumentu. Zveřejněn bude pouze přepsaný a Vámi schválený přepis rozhovoru či jeho části.

Časová náročnost rozhovoru: 5-7 minut.

Výzkumu se nezúčastní osoby s nakažlivým onemocněním.

Výzkum představuje pro účastníky jen malé riziko, srovnatelné s riziky při běžné kancelářské práci.

Vaše účast v projektu je dobrovolná a nebude finančně ohodnocená.

Přínosem tohoto výzkumného projektu pro Vás bude informace, zda jsou cizinci v České lize bráni pozitivně či negativně pro rozvoj domácích hráčů a v případě, že by domácí hráči přítomnost zahraničních hráčů vnímali negativně, tak doporučení pro změnu vedení české Kooperativa ligy.

S celkovými výsledky a závěry výzkumného projektu se můžete seznámit na e-mailové adrese: Kleinhamplik@seznam.cz nebo po dokončení práce v digitálním repozitáři Univerzity Karlovy na webových stránkách <https://dspace.cuni.cz/>.

Ochrana osobních dat: Data budou shromažďována a zpracovávána v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o

zpracování osobních údajů. Budou získávány následující osobní údaje: jméno a příjmení, e-mailová adresa, případně telefonní číslo a odpovědi na otázky z rozhovoru. Všechny získané údaje budou bezpečně uchovány na heslem zajištěném počítači v uzamčeném prostoru, přístup k nim budu mít pouze já a vedoucí práce.

Uvědomuji si, že text je anonymizován či pseudonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby – budu dbát na to, aby jednotlivé osoby nebyly rozpoznatelné v textu práce. Osobní data, která by vedla k identifikaci účastníků výzkumu, budou maximálně do 1 dne po odsouhlasení přepisu rozhovoru anonymizována (smazána) či pseudonymizována (nahrazena jiným jménem či názvem), nejdéle však do 2 týdnů po přepsání rozhovoru budou smazána všechna Vaše osobní data. Vaše e-maily vymažu nejpozději do 1 dne po posledním kontaktu s Vámi v rámci výzkumu. Získaná data budou zpracovávána, bezpečně uchována a publikována v bakalářské práci, případně v dalším výzkumu na UK FTVS.

Zmíníte-li název Vaší organizace, tak zaručuji, že nebude nikdy publikován, avšak může být ústně zmíněn při obhajobě práce.

V průběhu výzkumu nebudou pořizovány fotografie ani videa. Budou pořizovány pouze audionahrávky, které budou sloužit k uchování informací potřebných pro výzkum.

Výzkum byl schválen vedoucím práce na UK FTVS.

V maximální možné míře zajistím, aby získaná data nebyla zneužita ani použita pro jiné účely.

Jméno a příjmení hlavního řešitele:
Podpis:.....

Jméno a příjmení osoby, která provedla poučení:
Podpis:.....

Prohlašuji a svým níže uvedeným vlastnoručním podpisem potvrzuji, že dobrovolně souhlasím s účastí ve výše uvedeném projektu a že jsem měl(a) možnost si řádně a v dostatečném čase zvážit všechny relevantní informace o výzkumu, zeptat se na vše podstatné týkající se účasti ve výzkumu a že jsem dostal(a) jasné a srozumitelné odpovědi na své dotazy. Byl(a) jsem poučen(a) o právu odmítnout účast ve výzkumném projektu nebo svůj souhlas kdykoli odvolat bez represí, a to písemně Etické komisi UK FTVS, která bude následně informovat předkladatele projektu. Dále potvrzuji, že mi byl předán jeden originál vyhotovení tohoto informovaného souhlasu.

Místo, datum
Jméno a příjmení účastníka Podpis:
.....

Souhlasím s textem přepsaného a anonymizovaného či pseudonymizovaného rozhovoru v rámci výše uvedeného výzkumu a s publikací celého rozhovoru či jeho částí.

Jméno a příjmení účastníka Podpis:
.....

15.3 Polostrukturované rozhovory

Tým č.1

Respondent č.1

Berete Basketbal jako hlavní náplň Vašeho života nebo si k tomu musíte přivydělávat či ještě studujete?

Já to hraju profi, takže se ti živím a nic jiného k tomu nedělám

Na stránce proballers jsem si vyhledal, že jste nikdy nehrál v zahraničí, máte motivaci dostat se do zahraničních lig?

U mě už asi ne, je mi 25 let a už ten posun do zahraničí vidím obtížně a spíš se soustředím na to zůstat a udržet se tady v domácí lize

Jak vnímáte zahraniční hráče ať už jako spoluhráče či protihráče, berete je spíš jako motivaci ke zlepšení vlastních výkonů nebo jako překážku k prosazení se do základní sestavy?

Spíš je to taková motivace, jako ukázat trenérům, že jako český hráči na to máme a že tady nepotřebujeme nějaký zahraniční hráče, to je pro mě asi taková jako hlavní motivace, že prostě se dá hrát i s českýma hráčema a ne tady mít prostě 4-5 Američanů, který to prostě budou tahat

Dobře, takže z herního hlediska to berete pozitivně, jako motivaci ke zlepšeným výkonům, ale vidíte na působení zahraničních hráčů i nějaké negativum?

Spíš negativně vnímám tech jejich přístup, ten jejich přístup není úplně adekvátní k tomu, jak by se měli chovat

Když bych tuto otázku rozvinul, oni tedy mají nějaký návyky ze zahraničí, které Vám nevyhovují a třeba se nad vámi i povyšují?

Nene, spíš jako ve smyslu, že přijdou pozdě na trénink bez omluvenky nebo když jedeme na zápas a máme mít týmový věci, tak oni je jako nemají a je to spíš, že jim je to jako jedno tyhle věci. Ale záleží tým od týmu, někdy ty český kluci za to dostávají bídu, že ty zahraniční si můžou dělat vlastně co chtějí a ty český kluci jsou v takových jako mantinelech, ale jak říkám, je to jak kdo, je to dost individuální.

Takže když to shrneme, tak herně jejich přítomnost berete pozitivně jako motivaci a negativně to vnímáte spíše mimo hřiště?

No je to spíš o tom přístupu a ta nátura že si jako člověk dovolí co mu trenéři dovolí. Když to vezmu třeba že by tady měli být jako lídři, tak někdy prostě jako ty lídři úplně nejsou, spíš jedou statistiky a pak jako na tom hřišti nebo i obecně životně to nevypadá jako lídr týmu.

Poslední otázka, Vám je tedy 25 let a do toho zahraničí jste neodjel, myslíte si, že jeden z aspektů by mohla přítomnost právě zahraničních hráčů, kteří Vám brali místo v sestavě a vy jste se tedy tak nemohl dostatečně rozvíjet?

Ne to ne, podle mě to je jako vždycky chyba toho hráče, třeba tomu basketu nedá tolik co by mohl nebo co by měl, asi tak no, prostě talent a dřina a není to o tom, že nám tady jako berou ty hráči minuty, to je o tom, kdo k tomu má jaký přístup, pak záleží, někdo má jako třeba zdravotní problémy někdo třeba nemá takovou tu morálku, když se nedaří, takže je to spíš o tom člověku jako má motivaci se prosadit nebo ne.

Respondent č.2

Berete Basketbal jako hlavní náplň Vašeho života nebo si k tomu musíte přivydělávat či ještě studujete?

Já do toho ještě studuji, ale beru to jako svojí hlavní obživu.

Takže do budoucna po studiu máte v plánu se basketbalu nadále věnovat na profesionální úrovni?

Když to vyjde tak jo, když ne, tak ne

Na stránce proballers jsem si vyhledal, že jste nikdy nehrál v zahraničí, máte motivaci dostat se do zahraničních lig?

Já se tomu úplně nebráním, ale nevidím moc velkou šanci na to abych se do zahraničí mohl dostat

Jak vnímáte zahraniční hráče at' už jako spoluhráče či protihráče, berete je spíš jako motivaci ke zlepšení vlastních výkonů nebo jako překážku k prosazení se do základní sestavy?

Obecně to беру více jako motivaci, ukázat se trenérům, že na to jako čeští hráči máme a že není třeba sem přivádět několik Američanů, aby nás potahali, ale že se jim dokážeme vyrovnat.

Dobře, takže z herního hlediska to berete pozitivně, jako motivaci ke zlepšeným výkonům, ale vidíte na působení zahraničních hráčů i nějaké negativum?

Občas to chování není úplně adekvátní, je to teda dost individuální a každej hráč to má trochu jinak, ale občas si někteří myslí, že jim to tady patří, jako to jsou ty hlavní hráči, ale na druhou stranu je to pochopitelný, když hrajou hodně minut, ale jak říkám, je to dost individuální a každej to má trochu jinak

Tým č.2

Respondent č.1

Berete Basketbal jako hlavní náplň Vašeho života nebo si k tomu musíte přivydělávat či ještě studujete?

Co se týče basketu, tak něco málo z toho mám, mám z toho nějaké peníze a normálně k tomu studuje VŠ a do toho teda i pracuji s dětmi

A do budoucna se vidíte jako profesionální basketbalista?

Tak určitě tam ta možnost je, ale soustředím se taky hodně na školu, aby to nebylo čistě zaměřený jenom na ten sport, abych měl nějaký zadní vrátka nebo nějaký další možnosti, kdyby basket nevyšel

Máte nebo měl jste ambici hrát v zahraničí?

Stopro, vždycky jsem cílil hlavně na to zahraničí, ale zatím ještě zůstávám tady

Proč jste ještě neodjel?

Jednak nebyla žádná nabídka, a já jsem měl vždycky tady v Česku třeba školu nebo něco, co mě trochu táhlo k tomu abych zůstal tady a na nějaký Erasmus, když jsem byl menší jsem si netroufal, s tím basketem je to takový složitější a nebyl na to úplně čas nebo příležitost

Jak vnímáte zahraniční hráče? Spíše negativně nebo pozitivně a kdybyste to mohl ukázat na příkladech?

Má to svoje negativa i pozitiva, co se týče těch pozitiv, tak ti zahraniční hráči mají trochu jinou mentalitu, jdou do toho naplno a dokážou vás posunout na ten vyšší level co se týče výkonnosti a všeho možného a ty negativa mi přijdou, že už i tady v Česku ty zahraniční hráči trochu převažují nad těmi českými, takže ty čeští hráči nemají tolik příležitostí a tolik šancí se třeba potom prosadit

Může být jeden z aspektů toho, že jste se ještě nedostal do zahraničí právě přítomnost zahraničních hráčů, kteří dostávají přednost a vy se tak nedokážete vyhrát v domácím prostředí?

Určitě to může být jeden z těch důvodů

Z předchozích rozhovorů si hráči stěžovali na přístup zahraničních hráčů, že nejsou tak soustředění a neberou basketbal na velkou váhu, máte s tímto zkušenosti?

To je asi hodně člověk od člověka, úplně takovej problém to není, co se třeba týče nošení týmových věcí nebo takhle, tak to zas takovej problém není, většina to nosí, občas se stane že zapomenou nebo nemají vypráno třeba, ale jinak si myslím, že u nás jako v pohodě

Respondent č.2

Berete Basketbal jako hlavní náplň Vašeho života nebo si k tomu musíte přivydělávat či ještě studujete?

Vnímám basket jako hlavní část toho života, samozřejmě studuji, tenhle rok se budu hlásit na žurnalistiku a na management sportu v souvislosti s tím, že bych potom u toho sportu chtěl zůstat

Co se týče zahraniční kariéry, máte nebo měl jste ambici se dostat do zahraničí?

Ano mám, je to přece jenom úplně jiná soutěž

Dokáže říct, proč jste ještě do zahraničí neodjel?

Nabídky jsem měl, první mi překazil Covid a potom jsem si řekl, že ta česká cesta bude o něco lepší, ten skok do neznáma, když jsem takhle mladej, je to pro mě první rok u chlapů, to je za mě smrt, takže jsem se chtěl nějakým způsobem rozjet, ukázat se a rozvíjet ty schopnosti tady v Česku a pak když tak popřípadě nějaký nabídky

Dokážete říct, zda jeden z důvodů, proč jste do zahraničí neodjel nemůže být i přítomnost zahraničních hráčů, přes které nedostanete tolik minut a to ovlivňuje váš vývoj?

Já ty zahraniční hráče vnímám tak jakože to je součást toho sportu v Česku přece jenom nějakým způsobem tu ligu osladí a trošku to spestrí, takže to беру prostě jako normální hráče, беру to tak, jako kdyby byli z Česka, ale přece jenom jsou o něco lepší

Dokázal byste mi říct nějaká pozitiva a negativa zahraničních hráčů?

Tak přinášejí určitě nové zkušenosti z toho zahraničí, každá ta země má svůj specifický basket, když řeknu Amerika, tak ta má skvělou hru 1v1, třeba srbové, tak ti jsou zarputilí a taky přidávají něco do té hry a určitě velký pozitivum беру to, že se mi rozvíjí ten jazyk, angličtina a komunikace s těma hráčema

Z předchozích rozhovorů si hráči stěžovali na přístup zahraničních hráčů, že nejsou tak soustředění a neberou basketbal na velkou váhu, máte s tímto zkušenosti?

U nás jsou ti kluci super, občas ta profesionalita trošku chybí, ale jak říkám, jsou to stejní hráči jako my, nám taky občas chybí a nevidím v tom nějaký zásadní rozdíl, lídři by přeci jen měli být i čeští hráči ti zkušenější

Respondent č.3

Berete Basketbal jako hlavní náplň Vašeho života nebo si k tomu musíte přivydělávat či ještě studujete?

Tak jelikož basketbal není v Česku na prvním místě, tak k tomu jsem nucený dělat věci navíc, takže jsem normálně zaměstnaný na poloviční úvazek, ale co se týká nějakýho toho příštupu k tomu basketu, tak se právě snažím, aby to byla náplň mého života.

Vy už jste v zahraničí odehrál jeden zápas, je u Vás ambice se do toho zahraničí ještě vrátit zpátky?

Ta ambice tam pořád je, ale ten důvod, proč jsem se vracel vlastně byl začátek covidu a to že jsem chtěl být poblíž rodiny

Jak vnímáte zahraniční hráče? Spíše negativně nebo pozitivně a kdybyste to mohl ukázat na příkladech?

Do nějaký míry to беру určitě jako pozitivní aspekt, protože to posouvá celou soutěž tam kam by měla směřovat, ale jak říkám do jistý míry, potom když jako máte na palubovce pět zahraničních hráčů a nemáte žádný Čechy, tak už to беру negativně

Z předchozích rozhovorů si hráči stěžovali na přístup zahraničních hráčů, že nejsou tak soustředění a neberou basketbal na velkou váhu, máte s tímto zkušenosti?

S tímto chováním jako máme zkušenosti, ale myslím si, že to je hodně o trenérovi on to jakoby vyžaduje a musí tam být nějaká autorita z jeho strany, aby to fungovalo

Poslední otázka, berete zahraniční hráče tak, že vám berou místo v základu a díky tomu se nemůžete tak dobře rozvíjet v domácím prostředí? Nebo právě jako motivaci pro rozvoj na základě toho, že se od nich můžete učit?

Tady to je hodně subjektivní, ale já osobně to беру jako motivaci k tomu se jako rozvíjet a právě se jim jako vyrovnat a případně ukázat, že jsem lepší

Tým č.3

Respondent č.1

Berete Basketbal jako hlavní náplň Vašeho života nebo si k tomu musíte přivydělávat či ještě studujete?

Tak po střední jsem zkoušel studovat do toho basketu, ale nějak za první mě to nebavilo, ani jsem nebyl nějak studentskej typ a tady to bylo těžší s tím, že se nespolupracuje s žádnou školou nebo tak a dojíždění bylo složitý, takže jsem začal hrát basket a teďka se tím žívím a mám to jako jediný povolání

Mátě motivací odjet hrát do zahraničí?

Určitě je to něco, co bych si chtěl někdy vyzkoušet, ale není to něco z čeho bych byl zklamanej kdyby se nepovedlo, ale určitě to je věc, co bych si chtěl vyzkoušet

Vám je 22 let, což je věk, kdy už by se o tom zahraničí mělo přemýšlet, dokážete říct, proč jste ještě neodjel?

Tak momentálně mám docela dobrou pozici tady v klubu, takže podmínky tu jsou pro mě dobrý, takže momentálně jsem neměl úplně důvod to tu opouštět, protože to tu bylo pro

mě optimální a kdyby se naskytla lepší příležitost, tak bych to třeba začal zvažovat, ale momentálně jsem spokojenej

Jak vnímáte zahraniční hráče? Spíše negativně nebo pozitivně a kdybyste to mohli ukázat na příkladech?

Tak když si vezmeme všechny týmy v Česku ale i zahraničí, tak každéj tým má cizince pak konkrétně spíš Američany a myslím si, že to je potřeba, že Česká liga i přestože to není jedna z top lig Evropy, tak cizinci jsou důležitá část týmu, protože většinou přicházejí jako posily a jako hráči, kteří by měli ten tým nějakým způsobem vést, hlavně co se týče v zápasech, protože tam se to od nich očekává, že by nám ti zahraniční hráči měli nějakým způsobem pomoci, takže si myslím že cizinci jsou dneska nedílnou součástí basketbalových týmů a že se ani nějak nepočítá s tím, že by ti cizinci v těch týmech být neměli

Když se zeptám na motivaci, berete zahraniční hráče tak, že se od nich chcete učit nebo vás motivuje chuť je překonat?

Tak já si myslím, že je důležitý hlavně pro mě v mladým věku, že jsou tu lepší hráči s více zkušenostmi a samozřejmě od nich se můžu učit a za druhý tím že budu trénovat proti lepším hráčům, tak se automaticky budu i víc zlepšovat, než kdyby to byli hráči na stejný úrovni, tak já individuálně bych nepotřeboval být s horšíma hráčema, ale pro mě to je docela výhodný, tím že prostě už se pomalu posouvám na tu vyšší úroveň, tím že hraju s nejlepšíma hráčema, kteří jsou často zahraniční.

Z předchozích rozhovorů si hráči stěžovali na přístup zahraničních hráčů, že nejsou tak soustředění a neberou basketbal na velkou váhu, máte s tímto zkušenosti?

Lidsky s nima nemám vůbec žádný problém, jsou to v pohodě kluci a mimo basket tak jsou fakt fajn, ale jako všude jsou tu problém, že zvlášť u těch cizinců jsou ty ega prostě vysoký a dost často i pro ně to jako kontrolovat a občas chodí pozdě, občas si nevezmou týmový oblečení i když se jim to řekne jednou, dvakrát, třikrát nehraje to úplně roli. V tom hraní je to o tom egu, dost často chtěli být nejlepší a dávají přednost sobě před týmem což pak ovlivňuje ty český hráče, pro který je ten tým na prvním místě a když pak v zápase musí spolupracovat s někým pro koho ten tým na prvním místě není, tak je to občas těžký

Respondent č.2

Berete Basketbal jako hlavní náplň Vašeho života nebo si k tomu musíte přivydělávat či ještě studujete?

Tak v tuhle chvíli už je to povolání, po maturitě jsem ještě zkoušel studovat vysokou školu, ale bohužel s tím profesionálním sportem už i na úrovni Národního týmu to není moc zkloubitelný, takže jsem to pak bohužel musel ukončit kvůli spousta absencím atd., takže zkoušel jsem, ale teďka posledních 7 let je to vlastně profese

Vy jste hrál 2 roky v Německu, dokázete říct proč jste se vrátil?

Tak důvod byl jednoduše, měl jsem první sezónu velmi dobrou, druhou sezónu jsem nedostával takovou minutáž a příležitost na hřišti jakou bych si představoval a vlastně naskytla se nabídka z týmu XXX což dlouhodobě jeden z nejlepších týmů v Česku, takže jsem se vrátil zpátky do Česka.

A máte s odstupem času ještě ambice se znovu do zahraničí vrátit?

Chtěl bych ještě, přece jenom to pro mě ještě není úplně uzavřená kapitola, myslím si, že po té první sezóně, kterou jsem měl řekl bych až nad míru úspěšnou, ten propad byl obrovské a do teď nevím důvod toho propadu, takže bych se určitě chtěl ještě do zahraničí podívat

Jak vnímáte zahraniční hráče? Spíše negativně nebo pozitivně a kdybyste to mohl ukázat na příkladech?

Myslím se, že to je spíš motivace, vlastně i zvyšují kvalitu té české ligy, protože co si budu povídat, českých hráčů ani týmu není tolik kvalitních, takže určitě zvyšují úroveň, je to každodenní motivace, konkrétně tady v týmu XXX trénujeme s nejlepšíma Američanama, který tady v Česku jsou, takže myslím, že je to spíš motivací

Když se zeptám na motivaci, berete zahraniční hráče tak, že se od nich chcete učit nebo vás motivuje chuť je překonat?

Tak v mé fázi kariéry už to není úplně o tom abych zkoušel si dokazovat, že jsem lepší než oni, spíš občas když vidím, že mají nějaký dobrý věci, tak se je snažím napodobovat, ale spíš je to o tom, že už každý v tom týmu víme, jakou máme roli a tu svojí roli plníme

Z předchozích rozhovorů si hráči stěžovali na přístup zahraničních hráčů, že nejsou tak soustředění a neberou basketbal na velkou váhu, máte s tímto zkušenosti?

Tak občas jsou případy, kdy ten respekt tam trošku pokulhává a je to samozřejmě spoustu věcí, které to mohou ovlivňovat, všichni víme, jak nějaký naši spoluhráči vyrůstali, třeba bez otce nebo jsou z mnoha sourozenců, takže se pak člověk nemůže divit, ale určitě ty problémy s nějakým tím respektem vůči trenérovi nebo dodržování těch týmových pravidel dost z nich s tím má problémy

Respondent č.3

Berete Basketbal jako hlavní náplň Vašeho života nebo si k tomu musíte přivydělávat či ještě studujete?

Vnímám to tak, že to je můj hlavní příjem, nic jinýho nemám, živí mě to vlastně celou tu moji kariéru, kdy jsem vlastně začal pracovat jako sportovec

Máte motivaci dostat se do zahraničí?

Určitě bych tu motivaci ještě měl, stále jsem ještě relativně mladej když to tak řeknu, takže určitě bych si to chtěl aspoň zkusit, jaký to vlastně je

Vám už je vlastně 25, což je věk, kdy už je to s tou zahraničí kariérou tak na hraně, dokážete říct, proč jste se tam ještě nedostal?

Asi nepřišla úplně lákavá nabídka někam, měl jsem nabídky, když jsem byl právě mladší, když mi bylo 18 let, a právě se rozhodovalo jestli půjdu ven, jsem vlastně začínal v Praze, kde se rozhodovalo jestli podepíšu profesionální smlouvu v chlapech nebo jsem měl nabídku do Španělska, ale nebylo to asi tak lákavý a zvolil jsem si tu cestu tady zůstat

Jak vnímáte zahraniční hráče? Spíše negativně nebo pozitivně a kdybyste to mohl ukázat na příkladech?

Já si myslím, že od obojího je to trochu, ale když mám zmínit třeba ty pozitiva, tak určitě jako spoluhráči co sem chodí ze zahraničí, tak mám prostor sebe sama nějak jako srovnat s tím zahraničním basketem ať už to jsou Američani nebo nějaký evropský země, takže je to fajn v tom, že se o nich dozvíš něco o jejich kultuře, je to fajn vlastně na hřišti, že se tak srovnáš s tím basketem, kterej oni si přivedou z té svojí země, takže v tomhle je to to pozitivum a to negativum bych řekl, že určitě když sem přijde nějaký cizinec, tak mě vlastně nějakým stylem omezuje, třeba i tím, že ti bere minuty nebo tvoje místo, ale vlastně v tomhle je to další pozitivum, že se jim musím vlastně furt dorovnávat, furt mám

tu motivaci vlastně se dostat před ně a vzít jim to místo, takže mě to tak trošku i posouvá nahoru

Když se zeptám na motivaci, berete zahraniční hráče tak, že se od nich chcete učit nebo vás motivuje chuť je překonat?

Myslím si, že oboje, vlastně když přijde nějaký zkušenější hráč ze zahraničí, tak se mu snažím vyrovnat, takže se tím vlastně i zlepšuju a když přijde z nějakých lepších týmů, tak vlastně má ty zkušenosti větší než já, takže si chci od něj vzít i to co se přivede za ty zkušenosti, a i tak se posouvat

Z předchozích rozhovorů si hráči stěžovali na přístup zahraničních hráčů, že nejsou tak soustředění a neberou basketbal na velkou váhu, máte s tímto zkušenosti?

Takhle, za tu mojí kariéru co hraju tu nejvyšší soutěž a zažil jsem těch cizinců docela dost, tak musím říct, že je to hodně individuální, někteří třeba nedodrží nošení týmových oblečení a mně osobně to úplně nevadí, ale je to takový, že jsme jeden tým a měli bychom i tak vypadat a na venek to pak nepůsobí úplně dobře, když jako každé je oblečené jinak, takže z týhle stránky bych řekl, že by bylo fajn, kdyby to nějak změnili a víc se přizpůsobili, ale rok co rok se jim to snažíme vysvětlovat a jako je to neúspěšný vždycky

Tým č.4

Respondent č.1

Berete Basketbal jako hlavní náplň Vašeho života nebo si k tomu musíte přivydělávat?

Tak jelikož jsem basketbal začal v útlém věku už asi ve čtyřech letech, vlastně přivedli mě k tomu moji rodiče, kteří oba hráli basket, takže já více méně neměl jinou volbu a basketem se i živím, takže žádný jiný povolání nemám.

Ohledně zahraničí, vy jste tam ještě nehrál, tak jestli jste měl nebo stále máte motivaci se tam dostat?

Určitě jsem tam motivaci měl se dostat, myslím si, že je to pro Čecha kterej hraje českou ligu docela těžký, protože myslím si, že Česká liga nepatří mezi nějaké top soutěže

v Evropském měřítku a takže člověk musí v té soutěži vyčnívat aby se do toho zahraničí dostal, nicméně nějakou nabídku jsem měl, ale nepřijal jsem jí, ale do budoucna bych určitě chtěl, třeba jeden rok alespoň zkusit hrát někde v zahraničí a vyzkoušet si to jaké to je.

Jak jste zmiňoval odmítnutou nabídku, mohl byste mi říct, proč jste jí nepřijal?

Tak zvážil jsem nějaký pro a proti, finanční a nějaký věci okolo, a nakonec jsem teda zůstal v Česku.

Co se týká zahraničních hráčů at' už spoluhráčů nebo protihráčů, berete je jako pozitivum nebo negativum a kdybyste to dokázal vyhodnotit na příkladu?

Tak myslím si, že zahraniční hráče vnímám obecně pozitivně, protože si myslím, že pro Českou ligu má hlavně plusy, když si vezmu, že by se Česká liga hrála jen s českými hráči, tak by ta úroveň, neříkám že by byla špatná, ale byla by o dost horší si myslím, než s těma zahraničníma. Ti zahraniční hráči tu ligu i zlepšují, máme se od nich co učit, různé věci při hře, takže si myslím, že celá ta liga i hra s nima jde nahoru.

Dokážete říct, zda vám zahraniční hráči brání v rozvoji na domácí půdě tým, že vám berou minuty a vy se pak díky tomu nedokážete prosadit?

Samozřejmě je to jedna z věcí, která už se tady dlouho diskutuje, že zahraniční hráči berou českým minuty. Myslím si, že je to pravda tak z poloviny. Myslím si, že čeští hráči na sobě tolik nemakají a tohle je může přimět k tomu aby více snažili a zlepšovali se, ale zároveň je tu nějaký limit na počet zahraniční hráče v jednom týmu a možná by se ty limity měly nějakým způsobem trochu zpřísnit aby ty český týmy měli na hřišti třeba furt českého hráče.

Když se ještě zeptám na pozitiva, berete zahraniční hráče spíše jako vzor a učíte se od nich nebo jako motivaci překonat je a dostávat jejich minuty?

Tak za mě osobně je to asi obojí, jednak že sem přichází hráči, který toho mají v Evropě hodně odehráno a já od nich můžu něco okoukat nebo se naučit a za druhý, když jsou ty hráči kvalitnější, tak mě samotného to motivuje abych na sobě víc pracoval a zlepšoval se vůči nim.

Respondent č.2

Berete Basketbal jako hlavní náplň Vašeho života nebo si k tomu musíte přivydělávat či ještě studujete?

Mám k tomu ještě školu, ale jako basketu se věnuju od druhé třídy, takže je to něco, co mě stále doprovází a dost mě to ovlivňuje, já jsem z Brna a jsem tady v Klubu XXX jenom kvůli basketu, takže určitě ano

Když to vezmu na zahraničí, máte ambici se tam podívat

Určitě, protože basket v zahraničí je určitě kvalitnější než tady v Česku, jsou lepší hráči, větší haly, víc fanoušku, takže určitě to je něco, co by bylo fajn kdyby se povedlo v kariéře.

Dokážete mi říct, proč jste do zahraničí ještě neodjel a držíte se v české lize?

Tak je to jednoduchý, protože ty zahraniční soutěže mají nějaký pravidla na to, kolik těch zahraničních hráčů může být, takže aby člověk mohl hrát třeba v Německé lize, tak musím být lepší, než všichni ti němečtí hráči aby ten tým využil toho, že nakoupí toho zahraničního hráče, takže je zapotřebí být nejlepší v zahraniční lize a pak by se o tom dalo přemýšlet, takže hlavně kvalita, to je jednoduchý

Co se týká zahraničních hráčů ať už spoluhráčů nebo protihráčů, berete je jako pozitivum nebo negativum a kdybyste to dokázal vyhodnotit na příkladu?

Tak samozřejmě co se týče týmového charakteru, tak je to určitě posila a jak jsem našel v té předchozí odpovědi, Ti hráči bývají nejkvalitnější z toho týmu, takže to určitě je plus, ale z pohledu domácího hráče je to zabírání těch míst, a proto toho hráče nebo soutěž to není úplně dobrý, protože ten talent se jenom kupuje a nevytváří

Dokážete říct, zda vám zahraniční hráči brání v rozvoji na domácí půdě tím, že vám berou minuty a vy se pak díky tomu nedokážete prosadit?

Tak určitě to ovlivňuje, nemůžu říct jak moc, ale ten hráč, aby se někam dostal, tak je potřeba aby hrál a když místo něj dostávají minuty zahraniční hráči, tak je to pro něj těžší samozřejmě.

Když se ještě zeptám na pozitiva, berete zahraniční hráče spíše jako vzor a učíte se od nich nebo jako motivaci překonat je a dostávat jejich minuty?

Určitě bych odpověděl ano na obě možnosti, protože ti hráči si prošli vícero zeměmi a kluby a jsou to vlastně chodící informace, takže to je jenom dobře pro nás, jsou to dobří hráči a když trénuješ s dobrými hráči, tak jsi taky lepší a od každého si něco vzít.

Respondent č.3

Berete Basketbal jako hlavní náplň Vašeho života nebo si k tomu musíte přivydělávat?

Tak v současné chvíli mám jenom basket a samozřejmě je to hodně velká součást mého života, hraju už nějakých 27 let a vlastně od nějaké puberty jsem se tomu začal věnovat jako na nějaké větší úrovni, víc profesionálně, potom jsem se vlastně s basketem dostal do Ameriky, protože jsem studoval, takže jsem dostal díky tomu stipendium, takže můžu říct, že basket více méně formuje můj život. Všechno se to točí a vlastně i do teď točilo kolem basketbalu, stěhoval jsem se tam kde jsem měl smlouvu, kde jsem hrál, tak je to obrovská součást mého života.

Když jste nakouzl kariéru v Americe a vlastně jste během kariéry působil i v Turecku, dokáže říct, proč jste se z těchto destinací vrátil zpět do České ligy?

Tak samozřejmě je to o nějaké nabídce, já jsem doufal, že po Univerzitě půjdu a budu v tom zahraničí ještě déle, ale nejlepší nabídka co přišla byla z České ligy, byla tam šance tam hrát poháry, tak jsem se vrátil, pak jsem si to chtěl ještě zkusit, tak jsem šel do Turecka, byly tam nějaký věci co se jako okolo děly, tak jsem vyhodnotil, že nejlepší se bude vrátit, ale nebylo to, že bych preferoval být stále v Česku, ale myslím si, že to pro mě byla nejlepší možnost a vždycky jsem to podle toho vyhodnocoval.

A měl byste ještě ambici se do zahraničí podívat znovu?

Ne, tak na to už nemyslím, tady už mám zařízený život, tak to už je samozřejmě složitější a současné době o tom určitě nepřemýšlím.

Co se týká zahraničních hráčů at' už spoluhráčů nebo protihráčů, berete je jako pozitivum nebo negativum a kdybyste to dokázal vyhodnotit na příkladu?

Já to beru asi jako pozitivně, protože to zvyšuje úroveň a kompetitivnost té soutěže, protože samozřejmě z těch domácích zdrojů nejde vyskládat celou ligu, pokud samozřejmě jsou přínosem, když se ten zahraniční hráč nebere jako na ozdobu, tak samozřejmě je to přínosem. Zvyšuje to tu úroveň té soutěže, nějaké to vnímání, že to není

uzavřený a přináší nový prvky do té soutěže a naši hráči se s tím musí vyrovnávat ať už s jiným stylem basketu a určitě to nějak obohacuje i ty hráče.

Dokážete říct, zda vám zahraniční hráči brání v rozvoji na domácí půdě tým, že vám berou minuty a vy se pak díky tomu nedokážete prosadit?

To si nemyslím, samozřejmě můžou být nějaký možnosti, že ten tým by se až moc soustředil na ty zahraniční hráče, ale já si myslím, že samo o sobě, ti kluci se musí dostat na tu úroveň a už asi neexistuje že by byly nějaký kvóty na mladý hráče, myslím, že pokud ten hráč chce uspět a chce v tom být úspěšný, tak se musí zeptat sám sebe jestli na to má a už asi neexistuje, že by nějak byly kvóty na mladý hráče s tím že pokud ten hráč chce uspět a chce být úspěšný, tak se musí vyrovnat i tady s tímhle protivenstvím nebo preferováním.